

ZKROČENÁ KRÁLOVNA

*život plný strachu
po boku Jindřicha VIII.*

AL
press

edice
KIO KAN

PHILIPPA GREGORY

edice
KLOKAN

ZKROCENÁ KRÁLOVNA

*Život plný strachu
po boku Jindřicha VIII.*

PHILIPPA GREGORY

edice

Copyright © 2015 LEVON PUBLISHING Ltd.

Translation © Jana Vlčková, 2017

Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena.

Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Z anglického originálu THE TAMING OF THE QUEEN

vydaného nakladatelstvím

TOUCHSTONE, Division of SIMON&SCHUSTER, Inc.

přeložila Jana Vlčková

Redakční úprava Drahomíra Smutná

Grafická úprava obálky Tomáš Řízek

Elektronické formáty Dagmar Wankowska, *LiamART*

Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek,

v edici Klokán, 2017

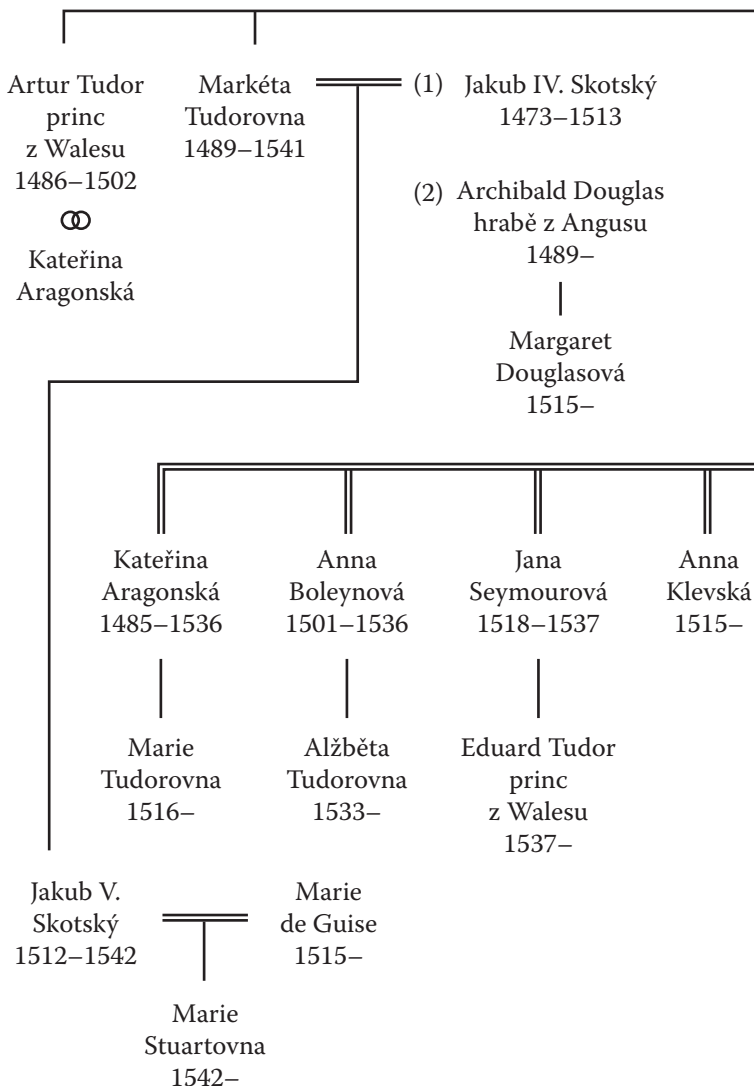
shop@alpress.cz

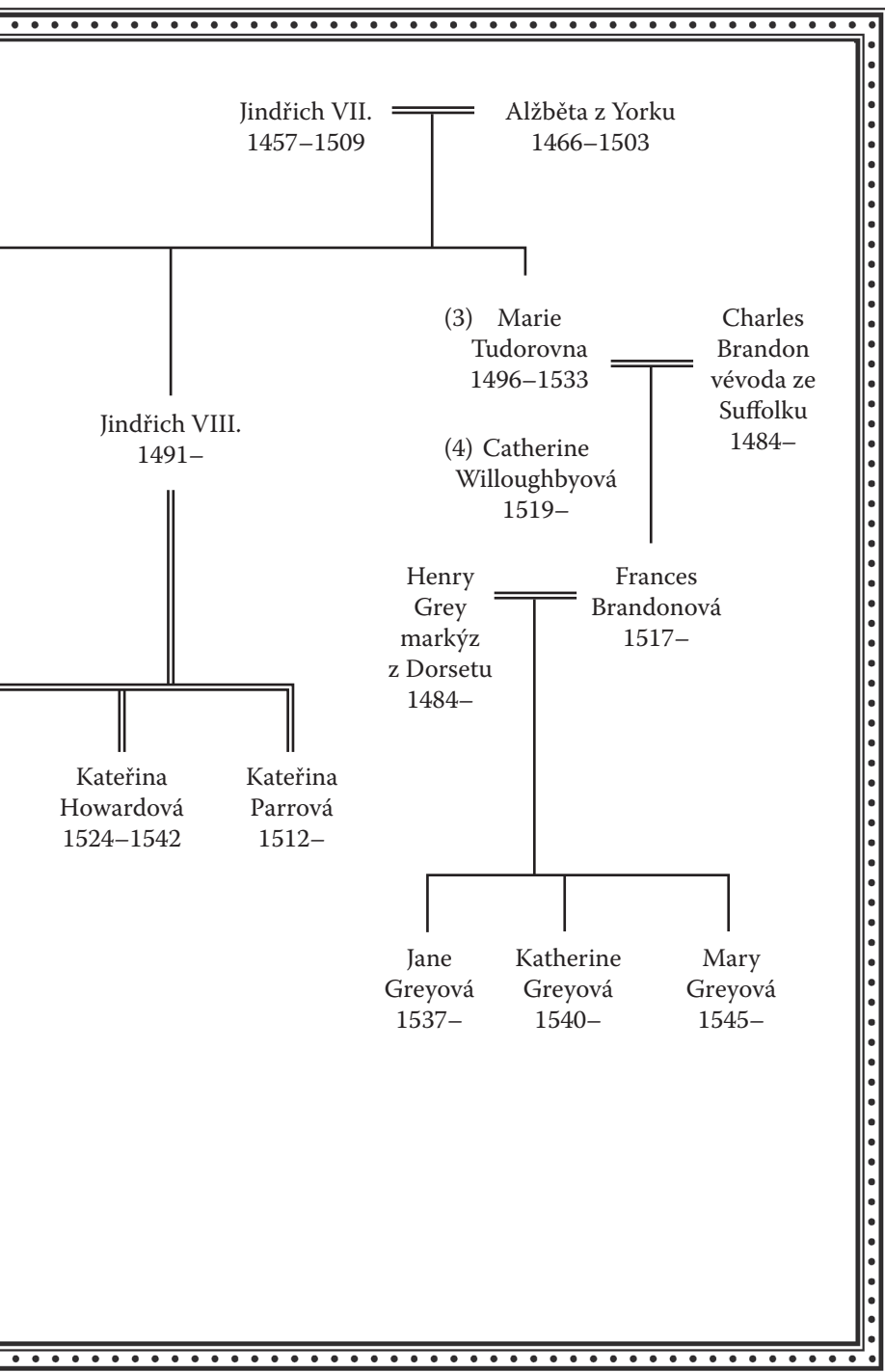
Vydání první

ISBN 978-80-7543-584-2 (pdf)

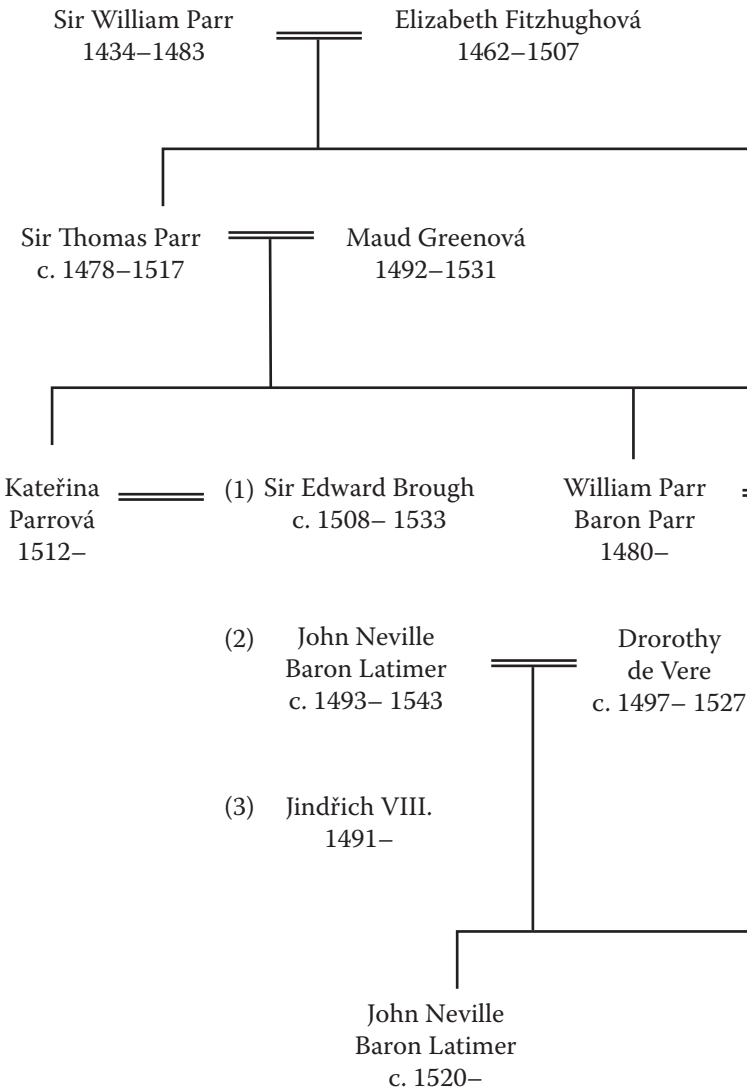
Věnováno
Maurici Huttovi, 1928–2013
a Geoffreymu Carnallovi, 1927–2015

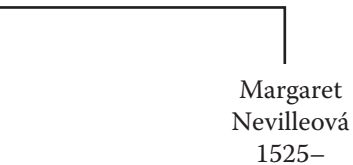
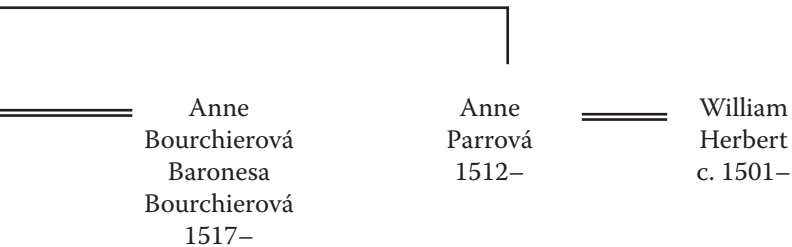
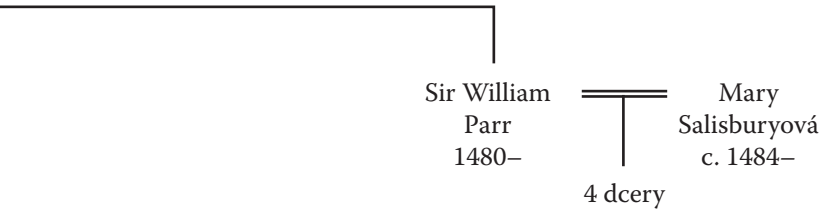
Tudorovci a Stuartovci v roce 1543

Rodina Kateřiny Parrové v roce 1543

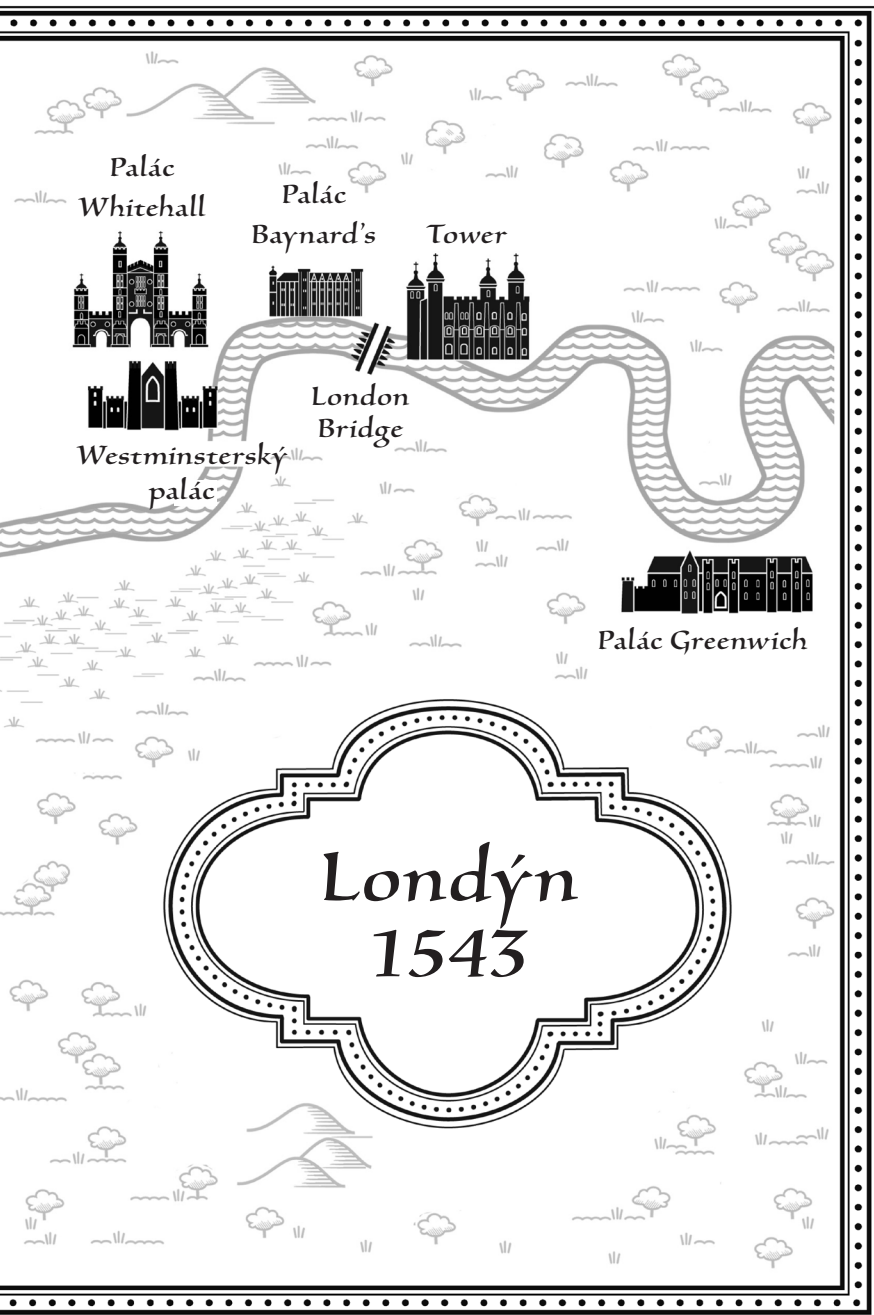
Palác sv. Jakuba

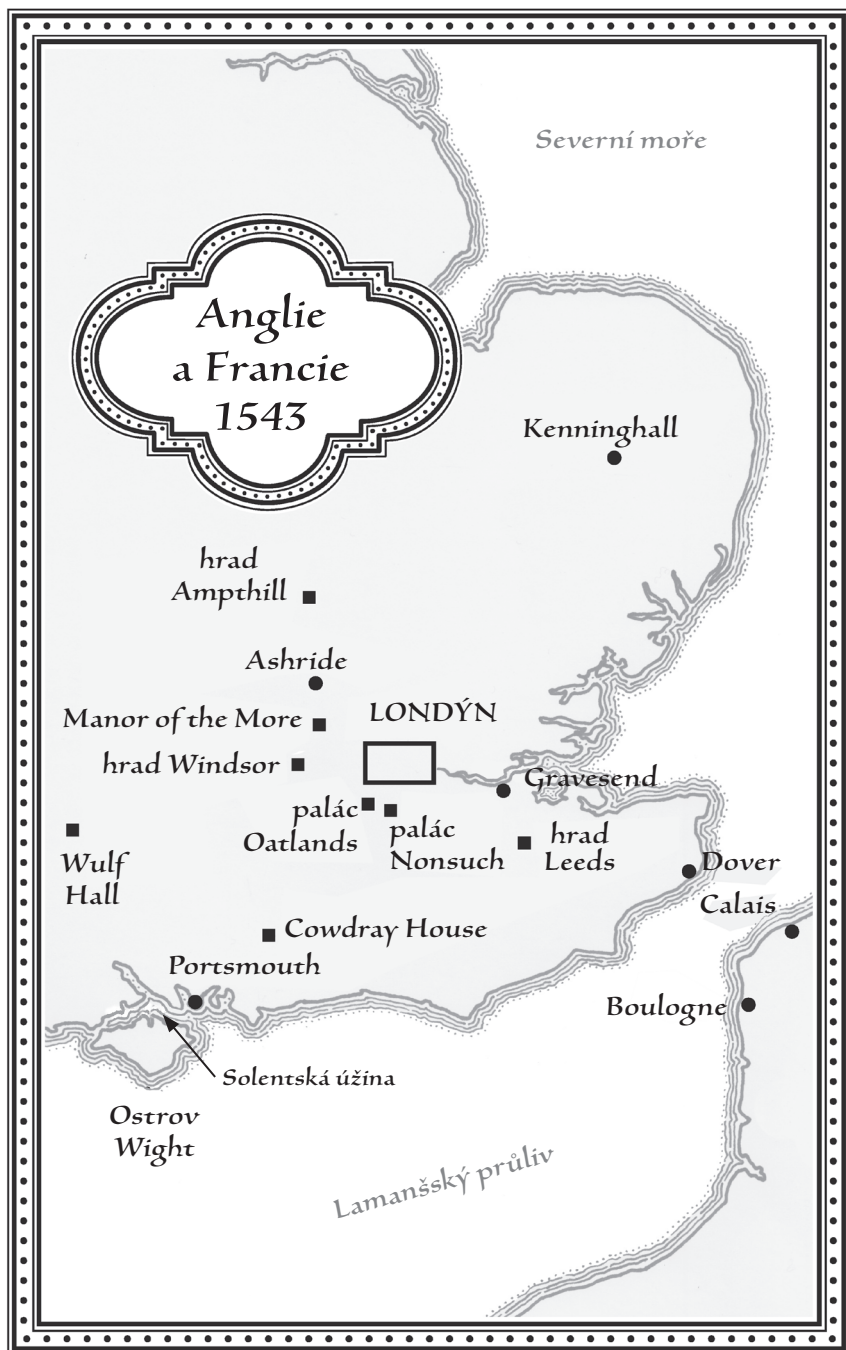
řeka Temže

Palác Hampton Court

Londýn
1543

Palác Hampton Court, jaro 1543

KP

Stojí přede mnou, podobný rozložitému starému dubu, a jeho obličej září jako měsíc v úplňku, zachycený na nejvyšších větvích. Vrásčitý, masitý, plný tuku a dobré vůle. Ukloní se a já mám pocit, jako by na mě padal strom. Neuhnu ani o píd', ale hlavou mi bleskne, že přede mnou jistě nepoklekne – na rozdíl od muže, jenž u mých nohou klečel včera a zasypával moje ruce polibky. Ale kdyby se tenhle tělnatý stařec dotkl podlahy, museli by ho zvednout pomocí lan jako vola uvízlého v příkopu. A kromě toho před nikým nepokleká.

Sama sebe ujišťuji, že mě nemůže políbit na ústa. Rozhodně ne v téhle dlouhé komnatě s muzikanty na jednom konci, kde neustále někdo korzuje. U zdejšího vytříbeného dvora se nic takového nemůže stát. Proto se nemusím obávat, že se na mě takhle kulatá tvář snese. Hledím na muže, jehož kdysi obdivovala moje matka a všechny její přítelkyně. Tvrdily, že je to ten nejpohlednější gentleman v Anglii. Král, o němž sní každá dívka. A já se tiše modlím, aby nepronesl slova, která právě vypustil z úst. Nesmyslně se modlím za to, abych se jenom přeslechla.

V tichu, které se rozhostilo, sebevědomě vyčkává na můj souhlas.

Vtom mi bleskne hlavou: takhle to ode dneška bude, dokud nás smrt nerozdělí. Bude čekat na můj souhlas, anebo pokračovat bez něj. A mně nezbyvá než se provdat za tohoto muže, který stojí výš než kdokoliv z nás a jehož stín se nad námi hrozivě tyčí. Povyšuje se nad nás, ubohé smrtelníky, ocitnuv se na nebi těsně pod anděly. Je totiž králem Anglie.

„Jsem zaskočena tou ctí,“ zájímám se.

Jeho našpulené malé rty se roztáhnou do úsměvu. Vycení na mě zažloutlé zuby a ovane mě psím dechem.

„Takovou poctu si nezasloužím,“ blekotám.

„Ukážu vám způsob, jak si ji zasloužit,“ ujistí mě.

Vilný úsměv na uslintaných rtech mi s děsivou krutostí připomene, že mám co do činění s chlípníkem uvězněným v chřadnoucím těle, a že budu jeho ženou v každém smyslu toho slova. Bude se mnou spát, zatímco já umírám touhou po jiném.

„Smím se pomodlit a pouvažovat nad tak velkorysou nabídkou?“ otážu se. Dělá mi potíž vydolovat z paměti dostatečně zdvořilá slova. „Jsem ohromena. Doopravdy jste mě zaskočil. Nedávno jsem totiž ovdověla...“

Svraští světle hnědé obočí. Svou odpovědí jsem ho zjevně nepotěšila. „Požadujete čas? Copak jste v tohle nedoufala?“

„Doufá v to každá žena,“ ujistím ho pohotově. „U dvora není jediná dáma, která si v tomto směru nedělá naděje. Každá dívka v téhle říši sní o tom, že ji jednoho dne požádáte o ruku. Pochopitelně k nim patřím. Avšak nejsem vás hodna.“

Tohle je lepší. Důkladně jsem mu zalichotila.

„Nemůžu uvěřit, že se splnily moje sny,“ přeháním. „Potřebuji čas, abych se vyrovnala se svým štěstím. Připadám si jako v pohádce.“

Přikývne. Pohádky miluje, stejně jako předstírání a přehrávání a každý druh důmyslné přetvářky.

„Zachránil jsem vás,“ prohlásí. „Pozvednu vás z nicoty na nejvyšší místo na světě.“ Jeho hlas je zvučný a sebevědomý. Line se z úst po celý život bohatě zalévaných tím nejlepším vínem a promazávaných těmi nejučtějšími sousty. Zní shovívavě, avšak maličká očička mě provrtávají.

Přinutím se do nich podívat. Stíní je těžká víčka. Král mě nepozvedává z nicoty. Narodila jsem se jako Parrová z Kendalu a můj zesnulý manžel byl Neville. Oba významné rody pocházejí ze severu Anglie – tedy ne že by tam Jindřich někdy byl. „Potřebuji trochu času,“ smlouvám, „abych se nezačkla radostí.“

Vypasenou rukou učiní drobné gesto, jímž mi dává na vědomí, že času můžu mít tolik, kolik se mi zlíbí. Hluboce se mu ukloním a couvám od karetního stolku, u nějž požaduje největší sázku, jakou může žena uzavřít – dát všanc svůj život. Otočit se ke králi zády je proti zákonu. Někteří lidé žertují o tom, že je bezpečnější nespouštět ho z očí. Šest kroků dozadu dlouhou chodbou. Na moji poníženě skloněnou hlavu dorážejí paprsky jarního slunce, prodírající se dovnitř vysokými okny. A pak se ukloním znovu a cudně sklopím zrak. Když se napřímím, pořád se na mě culí a všichni nás sledují. Přinutím se k úsměvu a pozpátku se sunu k zavřeným dveřím jeho přijímací komnaty. Strážce za mými zády je otevrou, abych mohla projít. Zvenčí zaslechnu mumlání dvořanů, jímž byla odepřena čest královské přítomnosti. Sledují, jak se na prahu znovu klaním, a velký panovník pozoruje, jak odcházím. Couvám i ve chvíli, kdy dveře zapadnou a zaštití mě před Jindřichovým zrakem, a já zaslechnu řinčení halaparten.

Na okamžik zůstanu stát. Zírám na vyřezávané dřevo, neschopná otočit se a čelit zvědavým pohledům. Teď když nás dělí masivní dubové dveře, uvědomím si, že se chvěji. Zjišťuji, že se celá třesu – mám rozklepané nejen ruce a kolena, ale třesu se jako v horečce. Připadám si jako mladý zajíc v poli pšenice, který se vyděšeně tiskne k zemi, zatímco se k němu blíží muž s kosou.

Je dlouho po půlnoci. Počkám, až všichni usnou. Přes noční úbor z černého saténu si přehodím tmavě modrý plášť a podobná nočnímu stínu se tiše vykradu z ženských komnat a po špičkách seběhnu po hlavním schodišti. Nikdo mě nevidí. Kapuci mám staženou hluboko do obličeje. Kromě toho se u tohoto dvora s láskou kupčí léta letoucí. Nikdo není zvědavý na ženu, která uprostřed noci mizí v cizí komnatě.

U dveří mého milence nestojí stráž, je odemčeno, jak slíbil. Zmáčknu kliku a vklouznu dovnitř. Čeká na mě u krbu. Místnost je prázdná, osvětlená jen několika svícemi. Je vy-

soký a štíhlý, tmavovlasý a tmavooký. Sotva mě zaslechne, otočí se a na jeho vážné tváři se objeví touha. Pevně mě k sobě přivine. Otírám se mu čelem o svalnatou hrud', jako bych se pokoušela dostat se mu pod kůži, do jeho těla. Na chvilku se spolu kolébáme a opájíme se vůní a doteky toho druhého. Chytí mě rukama za hýždě, zvedne a já mu ovinu nohy kolem boků. Zoufale po něm prahnu. Kopne do dveří ložnice a odnese mě dovnitř. Dveře za námi zapadnou a on mě něžně položí na lože. Vysvleče se z kalhot, košili odhodí na podlahu. Já vstřícně rozhalím svůj plášť i noční úbor. Vrhne se na mě a bez jediného slova do mě vstoupí. Pouze si zhluboka povzdechne, jako by po celý den až do tohoto okamžiku zadržoval dech.

Teprve tehdy zašeptám do jeho nahého ramene: „Thomasi, miluj mě celou noc. Nechci na nic myslet.“

Zvedne se nade mnou, aby viděl můj bledý obličej a kaštanové vlasy rozprostřené po polštáři. „Kristepane, zoufale po tobě toužím!“ zvolá a pak zvažní a oči mu potemní chťíčem. Začne se ve mně pohybovat. Rozevřu nohy o něco víc. Slyším, jak se mi újí dech. Uvědomuji si, že jsem s jediným mužem, který mi kdy poskytl rozkoš, a na jediném místě na světě, kde si přeji být. V bezpečí se cítím jedině v teplé posteli Thomase Seymoura.

Před svítáním mi z karafy nalije víno a nabídne sušené švestky a nějaké koláčky. Vezmu si od něho sklenici a opatrně kousnu do koláčku. Drobtý zachytávám do dlaně.

„Požádal mě o ruku,“ řeknu stručně.

Krátce si zakryje oči dlaní, jako by nedokázal snést pohled na mou maličkost, usazenou na jeho posteli. Kadeře mi spadají z ramen, řadra mám zahalená do pokrývky, hrdlo zarudlé od vášnivých polibků, z nichž mě pálí rty.

„Pánbůh chraň! Ach, Bože, toho nás ušetří!“

„Nemohla jsem tomu uvěřit.“

„Mluvil s tvým bratrem? Nebo strýcem?“

„Ne. Se mnou. Včera.“

„Svěřila ses s tím někomu?“

Zavrtím hlavou. „Ještě ne. Napřed jsem to chtěla povědět tobě.“

„Co si počneš?“

„Co můžu dělat? Poslechnu,“ zamumlám chmurně.

„To přece nemůžeš!“ namítne s náhlou netrpělivostí v hlase. Popadne moje ruce do svých, až rozdrtíme koláček. Poklekne na lože a líbá mi špičky prstů. Stejně si počínal, když mi poprvé vyznal lásku. Slíbil, že se stane mým milencem a později manželem, a že nás nikdo nikdy nerozdělí. Tvrdil, že jsem jediná žena, po které kdy toužil – a to jich měl spoustu. Jeho postelí prošlo tolik milostnic, ctnostných žen, služek i běhen, že si je ani všechny nepamatuje. „Kateřino, přísahám, že to nesnesu! Tohle nevydržím. Nedovolím to!“

„Copak ho můžu odmítnout?“

„Co jsi mu odpověděla?“

„Že potřebuji čas. Potřebuji se modlit a přemýšlet.“

Položí si moji ruku na své ploché břicho. Krásně hřeje a je vlhké od potu. Do dlaně mě šimrají měkké kudrnaté chloupky, svaly jsou tvrdé, kůže napjatá. „To jsi dělala dnes v noci? Modlila ses?“

„Uctívala jsem,“ zašeptám.

Skloní se a políbí mě na vršek hlavy. „Kacířko. Co kdybys mu řekla, že už jsi zaslíbená? Nebo potají provdaná?“

„Za tebe?“ vyhrknu na rovinu.

Je ochoten tuto výzvu přijmout, protože si hodně troufá. Miluje riziko, jakékoliv nebezpečí. Spěchá mu naproti, jako by bylo obyčejnou májovou hrou, jako by dokázal doopravdy žít jen na délku meče od smrti.

„Ano, za mě,“ prohlásí směle. „Za koho jiného? Samozřejmě se musíme vzít. Anebo můžeme říct, že už jsme svoji.“

Tahle slova jsem toužila slyšet, avšak nedokážu se králi vzepřít. „Nemůžu ho přece odmítnout.“ Při pomyšlení, že Thomase ztratím, se mi láme hlas. Po tvářích mi kanou horké slzy. Zvednu cíp příkrývky a otru si obličej. „Bůh mi pomáhej! Už se nebudeme moci dál vídat.“

Zatváří se zděšeně. Sedne si na paty a postel zaskřípe pod jeho váhou. „Tohle nemůže být pravda!“ zlobí se. „Sotva ses vymanila z manželských pout. Sešli jsme se jenom párkrát. Zrovna jsem ho chtěl požádat o svolení se ti dvořit. Vyčkával jsem pouze z úcty ke tvému vdovství.“

„Měla jsem to vědět!“ zajímám se nad tou nespravedlností. „Poslal mi tyhle nádherné rukávy. Trval na tom, abych odložila smutek a přidala se ke dvoru. Přichází do komnat lady Marie a nespouští mě z očí.“

„Domníval jsem se, že s tebou jenom flirtuje. Nejsi jediná. Oči dělá i na Catherine Brandonovou a Mary Howardovou... Nikdy by mě nenapadlo, že to myslí vážně.“

„Mého bratra zahrnul tolika poctami, že si je ani nezaslouží. Bůh ví, že William nebyl jmenován správcem pochodů kvůli svým schopnostem.“

„Jindřich je dost starý, aby mohl být tvým otcem!“

Hořce se usměji. „Který muž má námitky proti mladé nevěstě? Osobně jsem toho názoru, že si mě vyhlédl ještě před smrtí mého muže, Bůh dopřej klidné spočinutí jeho duši.“

„Věděl jsem to!“ Praští pěstí do vyřezávaného sloupku postele. „Viděl jsem, jak se po tobě dívá. Neušlo mi, jak ti při večeři podsouvá laskominy a ta nejlepší sousta. A svým odporně tlustým jazykem vlně olizuje lžící, když ochutnáš. Nesnesu pomyšlení, že se ocitneš v jeho posteli a jeho ruce budou rejdit po tvém těle.“

Hrdlo se mi sevře a já spolknou svůj strach. „Já vím. Manželství bude daleko horší než dvoření a dvoření je jako hra s popletenými herci, kdy neznám svůj text. Tolik se bojím. Ach, Thomasi! Ani vypovědět neumím, jak moc jsem vyděšená. Poslední královna...“ Náhle ztratím hlas. Nedokážu vyslovit její jméno. Kateřina Howardová přišla o hlavu před pouhým rokem. Byla usvědčena z cizoložství.

„Toho se neboj,“ uklidňuje mě Thomas. „Nepobývala jsi tu s námi a nemáš ponětí, co byla zač. Kitty Howardová se zničila sama. On by jí nikdy neublížil, kdyby nebylo jejích vlastních chyb. Byla to rozená děvka.“

„A jak by asi nazval mě, kdyby mě tu teď s tebou viděl?“

Rozhostí se rozpačité ticho. Podívá se na moje ruce, jimiž si svírám kolena. Začala jsem se chvět. Položí mi dlaně na ramena. Cítí, jak se třesu. Zatváří se zděšeně, jako bychom právě vyslechli rozsudek smrti.

„Nikdy na tebe nesmí padnout sebemenší stín podezření,“ klade mi na srdce a ukáže na oheň planoucí v krbu, místnost osvětlenou svícemi a zmačkané povlečení, z něž stoupá omamná vůně našeho milování. „Jestli se tě někdy zeptá – popři to. Já se nikdy k ničemu nepřiznám, přísahám. Nikdy se k němu nedonese sebemenší kleveta. Jediné slovo. Musíme si slíbit, že o našem vztahu nikdy nebudeme mluvit. S nikým. Nikdy mu nezavdáme důvod pro sebemenší pochybnost. Ani nikomu jinému.“

„Přísahám,“ hlesnu. „Nezradím tě, ani kdyby mě natáhli na skřípec.“

Vlídne se usmívá. „Šlechtu na skřípec nenatahují.“ Něžně mě sevře v náruči. Položí mě a zabalí do kožešiny. Potom se vedle mě natáhne a skloní se nade mnou. Hlavu si podepírá rukou tak, aby na mě viděl. Jeho dlaň klouže z mé vlhké tváře dolů po šíji, přes oblinu ňader na břicho a boky, jako by si chtěl zapamatovat tvar mého těla. Konečky prstů zkoumá hebkost mé pleti, jako by si ji chtěl navěky uložit do paměti. Nakonec zaboří obličej do ohbí mého krku a opájí se vůní mých vlasů.

„Tohle je rozloučení, že?“ zeptá se a tiskne rty k mé teplé šíji. „Ty už ses rozhodla, moje nezdolná seveřanko. Učinila jsi rozhodnutí za nás oba.“

Ano, tohle je rozloučení.

„Obávám se, že zemřu, když mě opustíš,“ varuje mě.

„Kdybych to neudělala, zcela určitě bychom zemřeli oba,“ poznamenám suše.

„Jako vždycky jdeš rovnou k věci, Kateřino.“

„Dnes v noci odmítám lhát. Stačí, když ve lži strávím zbytek života.“

Hledí mi do tváře. „Jsi nádherná, když pláčeš,“ praví okouzleně. „Hezčí než jindy.“

Položím mu ruce na hrud'. Cítím pod nimi jeho pevné svaly a hebký porost. Na rameni má starou jizvu po ráně mečem. Opatrně se jí dotknu. Každý pohyb i vjem si ukládám do paměti. Musím si zapamatovat každíčký okamžik.

„Nepřipust', aby tě někdy viděl plakat,“ pokračuje. „Zalíbilo by se mu to.“

Opíšu prstem linku jeho klíční kosti, zmapuji svaly na jeho zádech. Jeho hřejivá kůže pod mýma rukama a vůně našeho milování mě odvádějí od smutku.

„Musím odejít dřív, než začne svítat.“ Pohlédnu za okno zakryté okenicemi. „Náš společný čas téměř vypršel.“

Přesně ví, na co myslím. „Tímhle způsobem mi hodláš dát svoje sbohem?“ Jemně se vklíní stehnem mezi ta moje. Vzrušení stoupá mým tělem jako ruměnec. „Takhle?“

„Venkovské manýry,“ zašeptám a tím ho rozesměju.

Přetočí se tak, že spočívá na zádech a já jsem nahoře. Budu mít poslední akt naší lásky na povel. Cítím, jak se Thomas chvěje chťíčem. Obkročmo se na něm usadím a rukama se mu opřu o hrud', abych mu viděla do tmavých očí. Zvolna se nechávám proklát šípem lásky, ale pak zaváhám. Začne mě prosit: „Kateřino.“ Teprve tehdy pokračuji v mučivé cestě. Zasténá a zavře oči. Natáhne paže, jako by byl ukřižován slastí. Dávám se do pohybu, zpočátku zvolna. Myslím na jeho potěšení. Chci, aby dlouho přetrvalo, ale pak v sobě ucítím narůstající žár a zmocní se mě důvěrně známá netrpělivost. Náhle nemůžu dál váhat ani přestat. Musím pokračovat. Hlavu mám úplně prázdnou. Zmítaná rozkoší vykřikuji jeho jméno, a nakonec pláču a pláču kvůli chťíči a lásce. Oplakávám děsivou ztrátu, která přijde spolu s ránem.

Ráno klečím v kapli vedle své sestry Nan a všude kolem nás jsou dvorní dámy královny dcery, lady Marie. Marie se tiše modlí opodál u svého bohatě zdobeného soukromého oltáře.

„Nan, musím ti něco říct,“ zadrmlím.

„Už se král vyslovil?“

„Ano.“

Zalapá po dechu, přikryje moji dlaň svojí a jemně ji stiskne. Zavře oči a pohrouží se do modlitby. Klečíme vedle sebe, jak jsme byly zvyklé doma v Kendalu, kde jsme strávily dětství. Matka předčítala modlitby v latině a my mumlaly odpovědi. Když dlouhá bohoslužba skončí, lady Marie se zvedne a my ji následujeme ven z kaple.

Je příjemný jarní den. Kdybych byla doma a panovalo tak příjemné počasí, začalo by se orat a pískání kolih by znělo stejně hlasitě jako pohvizdování čeledína.

„Projděme se před snídaní po zahradě,“ navrhne lady Marie. Následujeme ji po schodech do soukromé zahrady. Míjíme královskou gardu, jež uctivě srazí paty. Nan vyrostla u dvora, a tak nepromešká příležitost, která se nabízí. Zavěsí se do mě a nenápadně zaostáváme za družinou královny dcery. Diskrétně zvolíme jinou pěšinu, a sotva jsme samy a nikdo není v doslechu, otočí se ke mně. Z její bledé tváře číší napětí jako z té moje. Kaštanové vlasy má úhledně sčesané pod plachetkou. Dívá se na mě šedýma očima, které se tolik podobají těm mým, a tváře jí planou z přemíry vzrušení.

„Bůh ti žehnej, sestro moje. Bůh žehnej nám všem. Pro Parrovy nadešel velký den. Cos mu odpověděla?“

„Požádala jsem ho o čas, abych se mohla vyrovnat se svou radostí,“ odpovím suše.

„Jak dlouho si myslíš, že bude ochoten čekat?“

„Několik týdnů?“

„Proslul svou netrpělivostí,“ varuje mě.

„Já vím.“

„Uděláš lépe, když jeho nabídku okamžitě přijmeš.“

Pokrčím rameny. „Já vím. Musím si ho vzít. Nic jiného mi nezbývá. Nemám na vybranou.“

„Staneš se královnou Anglie,“ připomíná naléhavě. „Spadne ti do klína obrovský majetek. A také nám všem!“

„Ano. Drahocenná rodinná jalovice je zase na trhu. Prodají ji už potřetí!“

„Ale, Kateřino! Tohle manželství bude úplně jiné než ta předchozí. Dostáváš největší šanci v životě! Uzavřeš nejvýznamnější sňatek v celé zemi, možná i ve světě!“

„Bůh ví, jak dlouho vydrží.“

Ohlédne se za sebe, znovu se do mě zavěsí a vykročíme. Sklání ke mně hlavu a šeptá: „Chápu tvoje rozčilení. Ale vdaná nemusíš být dlouho. Jindřich je velmi nemocný. A starý. Potom ti zůstane titul a majetek, avšak chotě budeš mít z krku.“

Manželovi, kterého jsem právě pochovala, bylo čtyřicet devět let. Královi je padesát jedna. Dožil se požehnaného věku a klidně tu může být do šedesáti. Má totiž tu nejlepší lékařskou péči a nejschopnější mastičkáře. Hlídá se a střeží se styku s jakoukoliv chorobou, jako by byl vzácné mimino. Vojáky posílá do boje, ale sám je nedoprovází. Turnajů se dávno vzdal. Pohřbil čtyři ženy – proč k nim nepřidat pátou?

„Možná ho přežiju,“ souhlasím s ústy na sestřině uchu, „ale jak dlouho vydržela Kateřina Howardová?“

Nan zavrtí hlavou nad tím srovnáním. „Ta běhna? Podváděla ho a byla dost hloupá, aby se nechala chytit. Ty mu pa-rohy nasazovat nebudeš.“

„Stejně na tom nesejde.“ Najednou jsem ze všech spekulací unavená. „Nemám na výběr. Sedím na kole štěstí.“

„Tohle neříkej. Je to Boží vůle!“ vykřikne s náhlým nadšením Nan. „Jenom pomysli, co všechno můžeš udělat jako královna Anglie! Jak bys nám všem mohla prospět!“

Moje sestra je vášnivou obhájkyní církevní reformy. Momentálně máme v Anglii pontifikát bez papeže a ona touží po společenství věřících, opírající se o bibli. Stejně jako mnozí lidé v zemi – kdo ví, kolik jich je? – si přeje, aby královská reformace pokračovala dál a dál, dokud se církev nezbaví všech předsudků a pověr.

„Ach, Nan, víš přece, že nezastávám žádné přesvědčení. Proč by mi měl král naslouchat?“

„Protože vždycky především dá na mínění své choti. A my potřebujeme někoho, kdo by za nás mluvil. Dvůr se děsí bis-

kupa Gardinera – dokonce vyslýchal členy domácnosti lady Marie. Musela jsem schovat svoje knihy. Potřebujeme královnu, která bude reformátory hájit.“

„Se mnou nepočítej,“ ucedím mdle. „Nemám zájem a nebudu nic předstírat. Z víry jsem se vyléčila ve chvíli, kdy mi papeženci hrozili, že vypálí můj hrad.“

„Ano, to jsou celí oni! Hodili řěřavé uhlí na rakev kazatele Richarda Championa, aby ukázali, že podle nich měl být upálen. Schválně drží lidi v nevědomosti a ve strachu. Proto si myslíme, že by bible měla být v angličtině. Každý by jí mohl sám porozumět a nenechal by se obalamutit názory kněží.“

„Ach, jsi stejně špatná jako všichni ostatní,“ prohlásím bez obalu. „O novém učení nic nevím. V Richmondshiru se mi mnoho knih do rukou nedostalo a na čtení mi nezbyval čas. Lord Latimer by je v domě ani nesnesl. Proto nechápu, proč se kolem toho dělá tolik povyku, a zajisté nemám na krále žádný vliv.“

„Kateřino, ve windsorském vězení právě teď sedí čtyři muži obvinění z kacířství jenom proto, že si chtěli přečíst bibli v angličtině. Musíš je zachránit.“

„Jestli jsou to kacíři, tak ne! Zaslouženě skončí na hranici. Takový je zákon. Kdo jsem, abych jej zpochybňovala?“

„Pochopíš, o co nám jde,“ naléhala Nan. „Jistěže jsi byla odříznuta od veškerého myšlenkového hnutí, když jsi byla provdaná za starého Latimera a zaživa pohřbená na severu. Ale kdybys slyšela londýnské kazatele a poslouchala učence, jak v našem jazyce vysvětlují bibli, věděla bys, proč smýšlím tak jak smýšlím. Na světě není nic důležitějšího než přinést lidem Boží slovo a potlačit moc staré církve.“

„Domnívám se, že přečíst si bibli v rodném jazyce by mělo být umožněno každému,“ vyslovím svoje přesvědčení.

„To je vše, čemu potřebuješ v danou chvíli věřit. Zbytek přijde později. Uvidíš. A já budu s tebou,“ říká. „Vždycky. Kamkoliv půjdeš, půjdu i já. Bůh mi žehnej! Budu sestra královny Anglie.“

Zapomenu na vážnost situace a rozesměju se. „Budeš se nadouvat jako pávice! Umíš si představit, jakou radost by měla naše matka?“

Nan se hlasitě rozesměje a přitiskne si dlaň na pusu. „Bože! Bože! Jenom si to představ! Poté, co tebe provdala a mě přinutila tvrdě pracovat... a všechno jenom proto, aby z toho měl bratr William prospěch. Od malička nás učila, že on je nejdůležitější a naší povinností je sloužit pro blaho rodiny a nikdy nemyslet na sebe. My jsme byly vzduch. Počítal se jenom William a Anglie. Jediným místem, kde se podle ní dalo přežít, byl královský dvůr, a jediný král Jindřich.“

„A dědictví!“ směju se. „Drahocenné dědictví, které mi po sobě zanechala – svůj zbožňovaný portrét krále.“

„Nesmírně ho obdivovala. Považovala ho za nejhezčího prince v křesťanské říši.“

„Považovala by za poctu, že se smím provdat za to, co z něj zbylo.“

„A měla by pravdu,“ zdůrazní Nan. „Jindřich z tebe udělá nejbohatší ženu v Anglii. Co se týče moci, nikdo se ti ani zdaleka nevyrovná. Můžeš si dělat, co si zamaneš, a bude se ti to líbit. Každý se ti bude muset klanět – dokonce i manželka Edwarda Seymoura. Na tohle se těším. Ta ženská je nesnesitelná.“

Při zmínce o Thomasovu bratrovi se přestanu usmívat. „Dobře víš, že jsem se chtěla provdat za Thomase Seymoura.“

„Ale jemu jsi nic neřekla, že ne? Nezmínila ses o něm před někým?“

Vtom jako bych před sebou uviděla nahého Thomase v celé jeho kráse. Vědoucně se culí a já vlahou rukou spočívám na jeho břiše, prstem přejíždím po hebké cestičce z tmavých chloupků. Cítím jeho vůni, když před ním poklekám. Opřu se čelem o jeho břicho a rozevřu rty. „Nic jsem neřekla. Ani neudělala.“

„Nemá ponětí, žes o něm uvažovala?“ naléhá Nan. „Chovala jsi na paměti, že se musíš provdat pro dobro rodiny, a ne kvůli chtíči?“

Vzpomínám, jak pode mnou ležel na posteli a prohýbal se v zádech, když do mě pronikal. Nakonec roztáhl paže a blaženě zavřel oči. „Nemá o ničem ponětí. Jenom mě napadlo, že by se nám mohly hodit jeho peníze a přibuzenstvo.“

Přikývne. „Byl by dobrou partií. Jeho rodina je na vzestupu. Ale už o něm nesmíme nikdy mluvit. Nikdo nesmí nikdy poukazovat na to, že sis na něho myslela.“

„Nemyslela jsem si na něj. Věděla jsem jenom to, že se musím provdat ve prospěch rodiny a on by posloužil tomuto účelu jako kdokoliv jiný.“

„Musíš se chovat, jako by byl mrtvý,“ naléhá.

„Dávno jsem ho vytěsnila z hlavy. Dokonce jsem s ním nikdy nehovořila. Ani jsem nepožádala bratra, aby s ním o mně promluvil. Před nikým jsem se o něm nezmínila. Ani před strýcem. Zapomeň na něho – já už to udělala.“

„Tohle je velmi důležité, Kat.“

„Nejsem hloupá.“

Přikývne. „Už o něm nebudeme nikdy mluvit.“

„Nikdy.“

Té noci se mi zdá o svaté Tryphine. Ve snu jsem já tou světicí, provdanou proti své vůli za otcova nepřítele. Stoupám po potemnělém schodišti hradu. Z komnaty nade mnou se line zápach. Usadí se mi vzadu v krku a přinutí mě ke kašli. Kráčím vzhůru. Jednou rukou se přidržuji vlhké kamenné zdi, v druhé držím svíčku, jejíž plamínek se mihotá ve zkaženém vzduchu. Je to pach smrti a rozkladu, jenž prostupuje zamčenými dveřmi. Avšak já jimi musím projít a čelit svému největšímu strachu, protože jsem Tryphine, provdaná proti své vůli za otcova nepřítele. Stoupám po potemnělém schodišti hradu. Z komnaty nad schodištěm se line zápach. Usadí se mi vzadu v krku a přinutí mě ke kašli. Kráčím vzhůru. Jednou rukou se přidržuji vlhké kamenné zdi, v druhé držím svíčku, jejíž plamínek se mihotá ve zkaženém vzduchu. Je to pach smrti a rozkladu, jenž prostupuje zamčenými dveřmi. Avšak já jimi

musím projít a čelit svému největšímu strachu, protože jsem Tryphine, provdaná proti své vůli za otcova nepřítele...

Celý sen se opakuje stále znovu a pořád dokola. Schody nekončí, zápach sílí, plamínek se mihotá. Dusím se tím přišer-ným smradem, až se celá postel třese, a Mary Clare, dvorní dáma, se kterou se o ni dělím, mě probudí a zvolá: „Prober se, Kateřino! Něco ošklivého se ti zdá! Co je to s tebou?“

„Nic,“ chlácholím ji. „Spi dál. Trápila mě jen noční můra.“

Král každý den přichází do komnat lady Marie. Ztěžka se opírá o některého ze svých přátel. Snaží se skrýt skutečnost, že mu uhnívá noha. Oporou mu bývá Edward Seymour, jeho švagr. Mile s panovníkem rozpráví a je okouzující jako všichni Seymourové. Za druhou paži ho často přidržuje Thomas Howard, starý vévoda z Norfolku. Na tváři mu pohrává ostražitý úsměv dvořana. Za nimi se courá Stephen Gardiner, biskup z Winchesteru, muž s masitým obličejem a širokými rameny. Drží se o krok zpátky, připravený vrhnout se kupředu a zasáhnout, bude-li třeba. Všichni se hlasitě smějí královým vtípům a chválí prozíravost jeho výroků. Nikdo mu nikdy neodporuje. Pochybuji, že se s ním od éry Anny Boleynové někdo pohádal.

„Zase ten Gardiner,“ poznamená Nan. Catherine Brandonová se k ní nakloní a něco jí naléhavě šeptá. Vidím, že Nan bledne a Catherine přikývne svou pěknou hlavou.

„Co se děje?“ zeptám se sestry. „Proč by neměl Stephen Gardiner pečovat o krále?“

„Papeženci doufají, že se jim podaří vlákat do pasti Thomase Cranmera, nejlepšího křesťanského arcibiskupa, jaký u dvora kdy byl,“ drmolí rychle Nan. „Catherine se od manžela dozvěděla, že dnes odpoledne chtějí Cranmera obvinít z kacířství. Domnívají se, že proti němu nastrádali dost důkazů, aby ho mohli poslat na hranici.“

Jsem z jejích slov v takovém šoku, že se stěží zmůžu na odpověď. „Nemůžeš přece zabít biskupa!“

„Ale můžeš,“ opáčí bryskně Catherine. „Tenhle král to už udělal. Vzpomeňte si na biskupa Fishera.“

„To bylo před lety! Co provedl Thomas Cranmer?“

„Zpronevěřil se proti královým Šesti článkům víry,“ vysvětluje mi stručně Catherine. „Panovník vyjmenoval šest věcí, v něž musí každý křesťan věřit. V opačném případě čelí obžalobě z kacířství.“

„Čím ho mohl urazit? Přece nezpochybňuje učení církve. Je arcibiskupem! Je to duchovní!“

Vtom k nám král zamíří.

„Popros ho, ať udělí arcibiskupovi milost!“ sykne mi Nan naléhavě do ucha. „Zachraň ho, Kat!“

„Copak můžu?“ opáčím a vzápětí se přinutím k úsměvu, protože Jindřich ke mně pajdá. Vesele kývne své dceři na pozdrav.

Zachytím tázavý pohled lady Marie, ale pokud shledává moje chování nehodné třicetileté vdovy, nemůže proti němu nic namítnout. Lady Marie je o pouhé tři roky mladší než já, ale už se naučila opatrnosti. Dopomohlo jí k tomu kruté dětství. Bezmocně sledovala, jak její přátelé, učitel, a dokonce i guvernanka zmizeli z jejich služeb nejprve do londýnského Toweru a potom na popraviště. Varovali ji, že když bude dál tvrdošíjně trvat na své víře, otec ji zkrátí o hlavu. Někdy, když se mlčky modlí, jí do očí vhrknou slzy, a mě napadne, že truchlí pro ty, které ztratila a nedokázala je zachránit. Představuji si, že se každý den budí s pocitem viny, s vědomím, že zavrhlá svoji víru, aby spasila holý život. Což se jejím přátelům nepodařilo.

Poslušně stojí, zatímco král usedá na svou židli umístěnou vedle její. Marie se posadí, až když jí to dovolí gestem ruky. Nepromluví, dokud ji sám neosloví, ale dál zůstává zamlklá a poníženě sklání hlavu. Nikdy si nepostěžuje, že flirtuje s jejími dvorními dámami. Svůj smutek bude polykat tak dlouho, dokud se jím nezalkne.

Panovník mi naznačí, že si smím sednout. Nakloní se ke mně a důvěrným šepotem se zeptá, co čtu. Ukážu mu titulní stranu. Je to kniha francouzských povídek, nic zakázaného.

„Vy čtete francouzsky?“

„Také francouzsky mluvím. Ale ne tak plynule jako Vaše Výsost, samozřejmě.“

„Ovládáte i jiné jazyky?“

„Umím trochu latinsky. Hodlám se dál věnovat studiu, když mám teď víc času,“ odpovím. „Teď když žiju u vzdělaného dvora.“

Usmívá se. „Já se učení věnuji celý svůj život a obávám se, že mě nikdy nedoženete. Ale měla byste se dovzdělat natolik, abyste mi mohla předčítat.“

„Vaše básně psané v angličtině se vyrovnají těm latinským,“ líás se nadšeně jeden z dvořanů.

„Veškerá poezie vyznívá lépe v latině,“ oponuje mu Stephen Gardiner. „Angličtina je jazykem tržišť, latina jazykem bible.“

Jindřich se usměje a mávne tučnou rukou. Prsteny zajiskří, jak právě smetl argument stranou. „Napíšu pro vás báseň v latině a vy ji přeložíte,“ slíbí mi. „Sama rozhodnete, jaký jazyk se lépe hodí pro slova lásky. Ženský úsudek může být její největší ozdobou. Prokážete tím, že je vaše mysl stejně krásná jako tvář.“

Jeho mrňavá očička sklouznou z mého obličeje do výstřihu mých šatů a spočinou na oblinách ňader, vtěsnaných do úzkého korzetu. Olízne si našpulené rty. „Není to ta nejrozumnější žena u dvora?“ zeptá se vévody z Norfolku.

Starý muž vyloudí na tváři mdlý úsměv, pichlavé tmavé oči mě poměřují jako kus svíčkové. „Vskutku nádherná dáma v plném rozpuku,“ přikývne a rozhlédne se kolem, jako by hledal svou dceru Mary.

Vidím, že Nan na mě naléhavě zírá, a poznamenám: „Připadáte mi malinko unavený. Trápí vás něco, Vaše Veličenstvo?“

Jindřich zavrtí hlavou a vévoda z Norfolku se nakloní blíž, aby mu neuniklo jediné slovo. „Nic, co by mělo trápit vás.“ Vezme mě za ruku a přitáhne k sobě blíž. „Jste dobrá křesťanka, že ano, má drahá?“

„Samozřejmě,“ přisvědčím.

„Čtete bibli, modlíte se ke svatým a tak dál?“

„Ano, Vaše Veličenstvo, každý den.“

„Potom je vám známo, že jsem svému lidu dal bibli v angličtině a stal jsem se hlavou anglikánské církve.“

„Jistěže, Vaše Veličenstvo. Sama jsem složila přísahu věrnosti. Ve své domácnosti na hradě Snape jsem k sobě povolala všechny poddané a přiměla je odpřisáhnout, že hlavou církve jste vy a papež je jenom římský biskup, který nemá v Anglii co poroučet.“

„Ale jsou tu i tací, kteří si přejí podřídít anglikánskou církev luteránským způsobům a všechno změnit. A někteří zase smýšlejí úplně naopak. Stýská se jim po starých pořádcích a chtějí papeži vrátit ztracenou moc. Co si o tom myslíte?“

Především se nemíním postavit ani na jednu stranu. „Domnívám se, že bych se v této záležitosti měla řídit vašim doporučením.“

Hlasitě se rozesměje, a tak se k němu musí každý přidat. Polechta mě pod bradou. „Máte naprostou pravdu,“ přikyvuje. „Budete mě následovat jako věřící i jako milenka. Něco vám povím. Chystám se vydat soubor nařízení s názvem *Králova kniha*, aby lidé věděli, co si mají myslet. Já jim to povím. Najdu střední cestu mezi tady Stephenem Gardinerem – kterému by se líbilo vrátit církvi všechnu moc a rituály – a mým přítelem Thomasem Cranmerem – jenž tu momentálně *není*. Ten by je pro změnu zase okrájel až na kost a vystačil by si jenom s biblí. Cranmer by zrušil všechny kláštery, opatství, kaple – dokonce i kněze. Ponechal by jenom kazatele a Boží slovo.“

„Nechápu, proč tu Thomas Cranmer není, když jste ho označil za přítele?“ zeptám se nervózně. Slíbit záchranu člověka je jedna věc, ale zařídít ji je něco docela jiného. Nemám ponětí, jak krále přimět, aby projevil milosrdenství.

Jindřichova očička se třpytí. „Předpokládám, že se strachem očekává, jestli bude obviněn z kacířství a zrady.“ Zachechtá se. „Natahuje uši a poslouchá, jestli si pro něho už jdou vojáci, aby ho odvedli do Toweru.“

„Přece jste říkal, že je to váš přítel?“

„Potom bude jeho hrůza umocněna doufáním v milost.“

„Avšak Vaše Veličenstvo je natolik velkorysé – aby mu odpustilo?“ pokouším štěstí.

Gardiner přistoupí o krok blíž a varovně zvedne ruku, aby mě umlčel.

„Je na Všemohoucím, aby odpouštěl,“ prohlásí král, „a na mně, abych zjednal spravedlnost.“

Jindřich mi nedá ani týden, abych se vyrovnala se svou obrovskou radostí. Osloví mě hned o dva dny později, v neděli večer po bohoslužbě. Udivuje mě, jak obratně dokáže skloubit zbožnost se svou proslulou podnikavostí. Ale protože jeho vůle je i Boží vůlí, svátek je možné nejen světit, ale i plně využít – k oboustranné spokojenosti. Dvůr se v dlouhém procesí přesouvá z kaple do hodovní síně na večeri. Velkými okny dovnitř proudí sluneční světlo, když vtom král všechny zastaví a kývnutím mě vyzve, abych předstoupila před dvorní dámy. Přes řidnoucí vlasy má naraženou sametovou čapku, staženou hluboko do čela, a houpající se perly, přišité na jejím okraji, na mě spiklenecky mrkají. Usmívá se, jako by měl radost, ale jeho oči jsou stejně bezvýrazné jako jeho šperky.

Chopí se mé ruky a majetnický si ji zastrčí pod svou mohutnou paži. „Máte pro mě připravenou svou odpověď, lady Latimerová?“

„Mám,“ přikývnu. Teď když vím, že není úniku, zjišťuji, že můj hlas zní jasně a čistě, a moje ruka, přitisknutá tlustě vyčpaným rukávem ke královu obrovskému pupku, se nechvěje. Nejsem děvče vystrašené z neznámého. Jsem dospělá žena, umím čelit strachu a neváhám mu jít vstříc. „Modlila jsem se o radu a byla jsem vyslyšena.“ Rozhlédnu se kolem sebe. „Mám ji přednést? Tady a teď?“

Přikývne. Slovo soukromí je mu cizí. Po celý den ho někdo obskakuje. Dokonce i když ho trápí zácpa a on zoufale tlačí na židli s nočníkem, stojí u něho sloužící připravení podat mu

kus plátna, aby se utřel, vodu, aby se omyl, anebo ruku, aby se jí přidržel, když se bolest stane nesnesitelnou. Spí s pážetem schouleným v nohách postele. Močí v přítomnosti svých oblíbenců, a když se přejí a zvrací, někdo mu přidržuje mísu. Pochopitelně neváhá mluvit o svém příštím sňatku na místě, kde nás může každý slyšet. Ponížení z odmítnutí se bát nemusí.

„Uvědomuji si, že jsem nejvíc požehnaná ze všech žen.“ Hluboce se mu ukloním. „Bude pro mě velikou poctou stát se vaší manželkou.“

Zvedne moji ruku ke svým rtům. O mém rozhodnutí nepochyboval ani na okamžik, ale těší ho, že jsem se označila za požehnanou. „Při večeři budete sedět vedle mě,“ slíbí, „a herold oznámí přítomným tu skvělou novinu.“

Kráčí s mou dlaní přimáčknutou ve svém podpaží. Projdeme dvojitými dveřmi a vstoupíme do hodovní síně. Po králově druhém boku cupitá lady Marie. Za jeho rozložitou hrudí ji nevidím a ona se ani nesnaží na mě podívat. Představuji si její obličej – nehybný a bez výrazu. Víím, že se tvářím stejně. Musíme vypadat jako dvě pobledlé sestry, které vede na večeři obří otec.

Spatřím vyvýšený stůl s trůnem a křeslem po každé jeho straně. Postaral se o to vrchní sluha. Musel vědět, že panovník bude cestou na večeři požadovat moji odpověď, a mně nezbude než jeho nabídku přijmout.

My tři vystoupáme na podestu a zaujmeme svá místa. Nad královým trůnem se klene baldachýn, jenž končí těsně u mého křesla. Pod zlatou bání smí jíst pouze královna. Podívám se do síně, odkud na mě hledí stovky tváří. Lidé do sebe strkají a ukazují na mě. Právě jim totiž došlo, že jsem jejich nová panovnice. Zavřeští trumpety a předstoupí herold.

Podívám se na Edwarda Seymoura. Bedlivě si hlídá svůj výraz. Dobře ví, že příchod nové královny s sebou nese příliv nových rádců. Každá nová královská rodina si ke dvoru přivádí svoje lidi a přátele, nové sluhy. Edward poměřuje, jakou míru ohrožení pro něho představuji. Je králův švagr, bratr

královny, jež zemřela po porodu. Thomase, jeho bratra, nikde nevidím a ani se ho nesnažím vypátrat. Nechci vědět, jestli mě sleduje. Slepě hledím do prostorné síně v naději, že dnes večerí někde jinde. Nehledám ho. Do smrti se na něho nesmím ani podívat. Nikdy.

Modlím se o radu, protože Boží vůle není moje vlastní. Proším ho, aby mě zbavil mučivé touhy a já se mohla snáze podvolit jeho záměrům. Netuším, kde mám Všemohoucího hledat, jestli ve starých církevních rituálech nebo podobiznách svatých, v zázracích, na svatých poutích, v nových anglických modlitbách nebo v bibli, ale musím ho najít. Musím ho najít, aby ve mně udusil mé vlastní tužby a ambice. Jestli se mám postavit před oltář a zavázat se k dalšímu manželství bez lásky, musí mi s tím pomoci. Bez jeho zásahu si krále vzít nedokážu. Nemůžu. Vím to. Thomase se nevzdám, dokud se nepřesvědčím, že moje oběť nebude zcela marná. Že poslouží nějakému vyššímu principu. Nemůžu se vzdát své první lásky, své jediné lásky, něžné a plné vášně, k jedinečnému a neodolatelnému muži, dokud mě Hospodin nepřemůže svou nekonečnou náklonností.

Svědomitě se modlím jako novicka. Klečím vedle arcibiskupa Cranmera, jenž se vrátil ke dvoru, aniž by proti němu někdo řekl jediné slovo, skoro jako by obvinění z kacířství patřilo ke dvorským tanečkům. Zůstává pro mě záhadou, ale jak se zdá, sám král přiměl svou vlastní radu, aby proti němu vznesla obvinění, ale pak otočil a přikázal arcibiskupovi, aby důkladně vyslechl ty, kteří ho očernili. A tak se nyní strachy klepou ti, kteří mají blízko k Stephenu Gardinerovi, a Thomas Cranmer se triumfálně vrací ke dvoru. Je si jistý, že se těší panovníkově přízni. Poklekne vedle mě a zvedne vráščitý obličej. Tiše se modlím, abych v sobě udusila lásku k Thomasovi a nahradila ji oddaností k Bohu. Ale i teď – tak jsem hloupá – dokonce i v nejhoroucnejších modlitbách, když myslím na ukřižování, mám před očima Thomasovu tvář. O to víc tisknu víčka a usilovněji se modlím.

Klečím vedle lady Marie, která ke mně po oznámení mého povýšení nepronesla ani slovo. Mlčky mi podala ruku a svému otci tiše poblahopřála. Mezi peklem, kterým si prošla její matka, a mým příchodem měla tu čest s mnoha nevlastními matkami, jež si brousily zuby na místo Kateřiny Aragonské. Bylo jich příliš mnoho, aby vítala můj příchod s nadějí. Nedivím se, že má na mě spíš vztek. Poslední macecha jí nevydržela ani dva roky, ta před ní šest měsíců. Jako bych slyšela, co lady Marii táhne hlavou: že budu potřebovat Boží pomoc, abych dosáhla postu její matky – a hlavně se na něm udržela. Způsob, jakým sklání hlavu, a jak se nakonec pokřičuje a krátce na mě lítostivě pohlédne, mi napoví, že pochybuje, jestli bude Boží pomoc stačit. Potom mírně pokrčí rameny a odvrátí se.

Modlím se jako jeptiška. Nepřetržitě. Každou hodinu. Celá rozčilená klečím na podlaze své ložnice. Mlčky vzývám Hospodina v kapli a zoufale se k němu obracím, kdykoliv jsem na okamžik sama. V temných ranních hodinách před svítáním, která v létě přicházejí časně, se chvěji jako v hořečce a nemohu spát. Tehdy mě napadne, že jsem svůj stesk po Thomasovi konečně překonala. Usnu úlevou, ale pak se ráno vzbudím a zase prahnu po jeho doteku. Nikdy se nemodlím, aby si pro mě přišel. Vím, že nemůže. Vím, že nesmí. Přesto mi srdce poskočí pokaždé, když se za mnou otevrou dveře kaple, protože mě napadne, že je to on. Skoro ho vidím, jak stojí na prahu ozářeném sluncem, a slyším, jak říká: „Pojď, Kateřino! Pojď pryč!“ Tehdy otáčím v prstech korálky růžence a prosím Boha, aby ke mně seslal nějakou nehodu, nějakou katastrofu, jež by zhatila můj svatební den.

„Co hrozného by se mohlo stát kromě smrti samotného krále?“ namítne Nan.

Tupě se na ni podívám.

„Přemýšlet o králově skonu se považuje za zradu,“ připomene mi šepem, jenž zaniká v šumu probíhající liturgie. „A zrada je o jeho smrti mluvit. Nemůžeš se za ni modlit, Kateřino. Požádal tě o ruku a ty jsi souhlasila. Od Jindřichovy poddané a jeho příští choti bych takovou podlost nečekala.“

Pod tíhou jejího pokárání pokorně svěsím hlavu. Ale má pravdu. Modlit se za smrt jiného člověka je hřích, byť by se jednalo o vašeho nepřítele. Vojsko táhnoucí do bitvy se modlí za co nejmenší počet padlých, přestože se chystá splnit svou povinnost. I já se musím připravit na svou povinnost stejně jako oni, dát se v sázku. Kromě toho on není můj nejhorší nepřítel. Je neustále laskavý a shovívavý. Vyznává mi lásku, tvrdí, že mu budu vším. Je to můj vládce, největší panovník, jakého Anglie kdy nosila. Jako malá jsem o něm snila. Matka mi vyprávěla o pohledném mladém králi, jeho koních, honosném oděvu a odvaze. Nemůžu mu přát nic zlého. Měla bych se modlit za jeho zdraví, štěstí a dlouhý život. Měla bych se modlit za spoustu společných let a přát si, abych byla schopná učinit ho šťastným.

„Vypadáš příšerně,“ prohlásí na rovinu Nan. „Nemůžeš spát?“

„Ne.“ Celou noc jsem se modlila, aby mě Bůh ušetřil.

„Musíš spát,“ nařídí mi. „A jíst. Jsi ta nejkrásnější žena u dvora. Žádná jiná se ti zdaleka nevyrovná. Mary Howardová a Catherine Brandonová jsou vedle tebe úplně neviditelné. Bůh ti dal dar sličnosti, tak jej neodvrhuj. A nemysli si, že když ztratíš svůj půvab, on tě od sebe odvrhne. Jakmile si Jindřich vezme něco do hlavy, nikdo mu to nevymluví. Svůj názor nezmění, ani kdyby proti němu stála půlka Anglie.“ Odmlčí se a vzápětí se opraví. Vesele se přitom směje. „Leda že samozřejmě sám dojde k opačnému stanovisku. Co na tom, že už je všechno vzhůru nohama? Jakmile se rozhodne jít proti proudu, nikdo ho nepřesvědčí, že to jde i jinak.“

„Kdy se tak stane?“ ptám se dychtivě. „A proč?“

„Ve zlomku vteřiny,“ odpoví. „V mžiku. Ale nikdy se to nedá předvídat.“

Zavrtím hlavou. „Jak tu zvládnete s ním žít? S králem, který se otáčí jako korouhvička? A nedá se polapit.“

„Někteří to nezvládají,“ podotkne stručně.

„Když se nemůžu modlit, abych zůstala ušetřena, za co tedy?“ naléhám. „Za smíření?“

Zavrtí hlavou. „Mluvila jsem se svým mužem Herbertem. Domnívá se, že nám tě seslal samotný Pánbůh.“

Okamžitě se zachichotám. Nanin manžel si nikdy dřív se mnou hlavu nelámá. Vypadá to, že moje důležitost narůstá, když mě konečně vzal na vědomí a nadto mě považuje za nebeského posla.

Ale Nan se nesměje. „Věř mi, že ano. Přicházíš ve chvíli, kdy potřebujeme oddanou královnu. Zachráníš krále před návratem do náruče Říma. Starým duchovním popřává sluchu. Varují ho, že země nejenom požaduje reformu, ale stává se luteránskou, což znamená kacířskou. Děsí ho, aby jej vehnali zpátky do náruče Říma, a obracejí ho proti vlastním lidem. Odvážejí bible z anglických kostelů, aby si poddaní nemohli přečíst Boží slovo sami. Nyní ve Windsoru zatkli půl tuctu mužů, včetně sbormistra, a chtějí je upálit na blatech pod hradem. A jenom proto, že si chtěli číst bibli v angličtině!“

„Nan, nemůžu je zachránit! Bůh mě neposlal, abych je spasila!“

„Musíš spasit reformovanou církev, krále a nás všechny. Je to bohabojná práce, kterou podle našeho názoru zvládneš. Reformátoři si přejí, abys v soukromí králi radila. Tenhle úkol zvládneš jenom ty. Byla jsi k němu povolána, Kateřino. Bůh tě povede.“

„To se ti lehko řekne. Copak tvůj manžel nechápe, že nemám ponětí, o čem ti lidé mluví? Jak mám vědět, kdo stojí na té které straně? Na tohle nejsem ten pravý člověk. Nic o tom nevím a vlastně mě to vůbec nezajímá.“

„Bůh si tě vybral. A co je ve hře, snadno pochopíš. Dvůr je rozdělen do dvou táborů a každý z nich je přesvědčen, že oni jsou ti praví, vedení Boží rukou. Na jedné straně stojí ti, kteří by byli rádi, kdyby se král usmířil s Římem a obnovil kláštery, opatství a všechny rituály papežské církve. V čele stojí biskup Stephen Gardiner a jeho muži: biskup Bonner, sir Richard Rich, sir Thomas Wriothesley, a tak dál. Howardovi jsou papeženci a nejradši by římskou církev, ale vždycky udělají, co po nich král žádá – ať je to cokoliv. Potom jsme tu

my, kteří bychom byli rádi, aby se církev prostřednictvím reforem posunula dál. Chceme ji zbavit zkorumpovaných praktik, chceme číst bibli v angličtině, anglicky se modlit, sloužit mše v rodné řeči a nikdy nevzít od chudáka ani penny výměnou za slib, že se tím vykoupí ze svých hříchů. Nikdy nemíníme tyhle ubožáky podvádět sochou, která na příkaz roní krev, nikdy nebudeme těm nešťastníkům přikazovat, aby se vydali na svatou pouť, která je připraví o všechny zbývající prostředky. Chceme hlásat pravdivé Boží slovo, nic víc.“

„Samozřejmě se domníváš, že jsi v právu. To jsi celá ty,“ poznamenám. „Kdo za vás mluví?“

„Nikdo. V tom je právě ta potíž. V zemi i u dvora přibývá lidí, kteří smýšlejí stejně jako my. Přidal se k nám skoro celý Londýn. Ale kromě Thomase Cranmera nemáme na své straně nikoho vlivného. Nikomu z nás král nedopřává sluchu. Proto to musíš být ty.“

„Abych Jindřicha udržela u reformátorských myšlenek?“

„Úplně to postačí. Nemusíš dělat nic jiného. Stačí, když dotáhne do konce, co sám začal. Stoupencem téhle reformy je i náš bratr William. Užitečnější práci odvést nemůžeme. Prospěje nejen Anglii, ale i celému světu. I pro tebe je to velká příležitost, Kateřino. Můžeš vstoupit do dějin a stát se vůdkyní.“

„Nestojím o to. Chci žít v přepychu, pohodlí a bezpečí – ostatně jako každá rozumná žena. Zbytek jde kolem mě. Je toho na mě moc.“

„Chápu, že je toho na tebe moc, ale Všemohoucí ti pomůže,“ povzbuzuje mě. „Potom budeš slavit úspěch. Budu se za něj modlit. Všichni se za něj modlíme.“

Král přichází do komnat lady Marie. Pozdraví nejprve ji. Tak to bude chodit až do svatebního dne, kdy se stanu první dámou říše a dostanu vlastní komnaty. Potom bude zdravit nejdříve mě a každá žena z království mi půjde v patách. Když pohlížím na dvorní dámy, jež donedávna ohrnovaly nos nad

pouhou Kateřinou Parrovou, zato brzy se budou muset královně Kateřině hluboce klanět, musím potlačit škodolibé pousmání. Jindřich se uvelebí v křesle mezi námi, které pod jeho tíhou zaskřípe, když ho do něj pážata usazují. Přinesou podnožník a jedno z pážat na něj opatrně položí panovníkovu podebírající se nohu. Král se ušklíbne bolestí, ale pohotově se ke mně otočí s úsměvem na rtech.

„Sir Thomas Seymour nás opouští. Nezdrží se ani den, nemůže se zúčastnit svatby. Netušíte náhodou proč?“

Udiveně povytáhnu obočí a předstírám bohorovný klid. „Nemám ponětí, Vaše Veličenstvo. Kampak má namířeno?“

„Vy to nevíte? Copak se to k vám nedoneslo?“

„Ne, Vaše Veličenstvo.“

„Odjíždí, aby vykonal můj rozkaz,“ odpoví nevzrušeně. „Je to můj švagr a můj sluha. Udělá, co mu poručím – a kdykoliv mu poručím. Je to můj pes, můj otrok.“ Pisklavě se rozesměje a Edward Seymour, druhý královský švagr, se hlasitě chechtá spolu s ním, jako by neměl námitek proti použitým výrazům pes a otrok.

„Jeho Veličenstvo svěřilo mému bratrovi výsostné posláním,“ sděluje mi Edward. Zdá se, že ho to těší, ale všichni dvořané jsou lháři. „Můj bratr Thomas odjel coby velvyslanec do Flander k regentce královně Marii.“

„Uzavřeme spojenectví,“ hlásí král. „Proti Francii. A tentokrát bude nerozlučné. Zničíme Francii, získáme nazpátek anglické državy a nejen ty. Je to tak, Seymoure?“

„Bratr pro vás a pro Anglii dojedná spojenectví, jež přetrvá věčně,“ slibuje neuváženě Edward. „Proto odcestoval v takovém spěchu – aby mohl začít okamžitě pracovat.“

Otáčím hlavu od jednoho muže k druhému jako panáček, kterého pro zábavu vyrábějí hodináři. Tik-tak: promluví jeden, potom druhý. Tak-tik: promluví druhý, potom první. Proto se leknu, když se na mě král ostře podívá mimo pořadí a vyštěkne: „Bude se vám po siru Thomasovi stýskat? Bude vám chybět, lady Latimerová? U dvorních dam se přece těšil značné oblibě. Nemám pravdu?“

Chystám se to horlivě popřít, když vtom vycítím past. „Ano, určitě ho budeme všichni postrádat,“ odpovím lhostejně. „Pro mladší z dam byl veselým společníkem. Osobně jsem ráda, že jeho důvtip poslouží zájmům Vašeho Veličenstva. K mému obveselování je ho škoda.“

„Vám se nelíbí, když se vám někdo dvoří?“ Sleduje mě přimhouřenýma očima.

„Jsem přímočará severanka,“ prohlásím. „Mazání medu kolem pusy na mě neplatí.“

„Okouzlující!“ zvolá hlasitě Edward Seymour. Král se chechtá mým venkovským manýrům. Luskne na páže, aby mu sundalo nohu ze stoličky. Mladíci ho opatrně postaví a přidrží jej, když zavravorá. „Půjdemo na večeři!“ poručí. „Mám takový hlad, že bych snědl vola! A vy musíte posbírat sílu, lady Latimerová. I vy mi budete muset být k službám a já chci mít roztomilou nevěstu!“

Uctivě se mu ukloním, když kolem mě pajdá. Hubené nohy mají co podpírat. Jedno z kolen se nadouvá silným obvazem ovínutým kolem mokvajících rány. Zvednu se a kráčím vedle lady Marie. Mrazivě se na mě usměje a mlčí.

Mám si vybrat krédo. Jsme s Nan v mé komnatě, dveře jsou zavřené, nikdo k nám nesmí. Rozvalujeme se na posteli, svíčky dohořívají.

„Ty si je všechna pamatuješ?“ ptám se zvědavě.

„Samozřejmě! Vidala jsem jejich iniciály snad na každém dřevěném trámu či kamenném překladu ve všech palácích. Následně jsem se stala svědkem toho, jak je odstraňovali a nahrazovali jinými. Kréda jsem vyšívala na prapory, aby byla připravena ještě před svatbou. Viděla jsem čerstvě namalované emblémy, čerstvě vyřezané štíty i následné spálení královského člunu. Jistě že si každé krédo pamatuji! Proč bych neměla? Byla jsem u toho, když byla oznámena, byla jsem u toho, když je odebírali. Matka mě dala do služeb anglické královny Kateřiny Aragonské a přinutila mě slíbit, že

k ní budu vždy loajální. Ani ve snu by mě nenapadlo, že královen bude nakonec šest! A matku by ani ve snu nenapadlo, že ty budeš jednou z nich. Zeptej se mě, na jaké krédo chceš, lehko ti odpovím.“

„Anna Boleynová,“ prohodím namátkou.

„*Ta nejšťastnější!*“ opáčí Nan a drsně se zasměje.

„Anna Klevská?“

„*Z Boží vůle zaopatřená.*“

„Kateřina Howardová?“

Nan se ušklíbne, jako by tahle vzpomínka byla hořká. „*Ni jiná vůle než Jeho*, lhářka jedna nebohá,“ povzdechne si.

„Kateřina Aragonská?“ Tohle krédo známe obě. Kateřina byla milovanou přítelkyní naší matky. Stala se mučednicí své víry i obětí četných nevěr svého manžela.

„*Ponížená a věrná*, pánbůh jí požehnej. Poníženější žena po zemi nikdy nechodila. Nebo věrnější.“

„Čím se řídila Jana?“ Bez ohledu na to, co řeknu nebo udělám, bude Jana navždycky královnou nejoblíbenější chotí. Dala mu syna a zemřela dřív, než se jí nabažil. Proto ji považuje za dokonalou manželku, spíše světici než ženu z masa a kostí, a dokonce pro ni dokáže uronit pár horkých slz. Avšak Nan si pamatuje, za jakých okolností umírala. Vyděšená a opuštěná se ptala po svém chotí a nikdo neměl odvahu jí říct, že odjel.

„*Poslouchat a sloužit*,“ odpoví sestra. „Ruce i nohy v okovech, abych byla přesná.“

„V okovech? Kdo ji spoutal?“

„Byla na řetězu jako pes, jako otrokyně. Ti její vypečení bratři ji králi prodali jako kuře. Přivezli ji na trh a nabízeli k prodeji přímo před nosem královny Anny. Oškubali ji, nacpali nádivkou a strčili do žáru královнинých komnat. Věděli, že král zavětrí kořist a bude chtít ochutnat.“

„Ne!“

Oba moji předchozí manželé žili daleko ode dvora i londýnských drbů. Než se ke mně nějaká novinka donesla, dávno ztratila na významu i na ostrosti. Tu a tam ji přinesl nějaký krajánek nebo mi Nan poslala stručný vzkaz. Historky o krá-

lovských manželkách, které se během let střídaly na trůně, mi připadaly jako báchorčky týkající se smyšlených postav: pěkné mladé coury, tlusté německé vévodkyně, andělské matky zesnulé po porodu. Proto postrádám ničím nezastřený cynismus své sestry. O králi ani o jeho dvoru si nedělá iluze. Zato já nemám potuchy ani o polovině toho, co ví ona. Nikdo nezná všechna tajemství, která vyslechla. Já přišla ke dvoru v posledních měsících života mého chotě Latimera, abych zjistila, že při jakékoliv zmínce o poslední královně se rozhostí ticho. Nikdo na ni nemá veselou vzpomínku.

„Tvoje krédo by se mělo nést ve znamení slibu poníženosti a věrnosti,“ nabádá mě Nan. „Jindřich tě pozvedává na vysoký post. Měla bys mu veřejně prokázat vděčnost a ujistit ho, že mu budeš oddaně sloužit.“

„Nejsem od přírody ponížená ženuška,“ bráním se s úsměvem.

„Musíš být uznalá.“

„Chtěla bych něco o požehnání,“ svěřuji se. „Tomuto úkolu dostojím, jen pokud budu vědět, že je to vůle Boží.“

„Ne, nic takového prohlásit nemůžeš,“ varuje mě. „Boha musíš vidět ve svém manželovi. Tvým Bohem je král.“

„Chci cítit Boží přítomnost,“ trvám na svém. „Musí mi pomoci. Představuji si něco jako: *Konám pro dobro Boží*.“

„*Konám pro Jeho dobro?*“ navrhone. „Zní to, jako bys myslela jenom na krále.“

„Ale to je lež,“ přiznám na rovinu. „Netoužím pomocí mazaně zvolených slov dosáhnout dvojsmyslu. Nejsem vychytalý dvorán ani pokřivený kněz. Ráda bych, aby moje krédo bylo jasné a pravdivé.“

„Přestaň se chovat jako přímočará severanka!“

„Jsem jenom upřímná, Nan. Chci se jen přidržet pravdy.“

„Co takhle: *Užitečná ve všem svém konání*? Neříká se tím, komu jsi užitečná. Ty víš, že máš na mysli Hospodina a reformovanou církev, ale nemusíš to říkat naplno.“

„*Užitečná ve všem svém konání*,“ opakuji bez nadšení. „Není to moc inspirující.“

„*Ta nejšťastnější* byla za tři a půl roku po smrti,“ konstatuje bez servítků Nan. „*Ni jiná vůle než Jeho* schovávala na záchodku milence. Jsou to obyčejná kréda – ne proroctví.“

Z malého panství v Hatfieldu k nám přijíždí lady Alžběta, dcera Anny Boleynové, aby mi byla představena. Stanu se její nevlastní matkou – čtvrtou za posledních sedm let. Král rozhodne, že setkání proběhne ve formálním duchu a na veřejnosti, a tak devítileté dítě musí vstoupit do obrovské přijímací haly v Hampton Courtu, kde se tísní stovky lidí.

Záda má rovná, jako by spolkla pohrabáč, v obličejí je bílá jako mušelín jejích šatů. Vypadá jako dítě nějakého komedianta, jehož životním údělem je předvádět se ostatním. Rozčilení z ní učinilo politováníhodnou bytůstku s měděnými vlasy staženými pod kápí, našpulenými ústy a vykulenými tmavými očima. Kráčí tak, jak ji to naučila guvernanka – našponovaná a s nepřírozeně vysoko vztyčenou hlavou. Sotva ji uvidím, zmocní se mě lítost. Její matku popravili na otcův rozkaz dřív, než tohle děvčátko dovršilo třetí rok, a její vlastní osud od té doby visí na vlásku. Z královské dědičky se přes noc stala královským parchantem. Z princezny Alžběty klesla na lady Alžbětu. Už se jí nikdo neklaní.

Copak můžu v tomhle houděti vidět hrozbu? Vidím holčičku, která nikdy nepoznala matku a ani si není jistá vlastním jménem. S otcem se téměř nestýká a lásku jí poskytují pouze sloužící, kteří si nějakým zázrakem udrželi svoje posty a z pouhé loajality neváhají pracovat zadarmo, když jim královský pokladník zapomene zaplatit.

Svůj strach schovává za upjatou formálnost – pozlátko vznešenosti nosí jako krunýř – avšak uvnitř se dozajista skrývá zranitelný tvoreček. Hluboce se ukloní svému otci a pak se otočí, aby tutéž poctu prokázala mně. Mluví na nás francouzsky. Vyjádří svou vděčnost za to, že jí otec dovolil předstoupit, a projeví radost, že má tu čest seznámit se

s novou ctěnou paní matkou. Přistihnu se, že ji sleduji jako zvíře z královského zvěřince, které má králi předvést, jak je vycvičené.

Vtom si všimnu, že se Alžběta a lady Marie na sebe krátce podívaly, a uvědomím si, že jsou opravdové sestry. Obě se bojí svého otce, závisí na jeho rozmarech a nejsou si jisté svou pozicí ve světě. Jejich životní pouť je klikatá a nemožnou si dovolit jediný chybný krok. Lady Marie musela malou Alžbětu hlídat, avšak z této povinnosti se naštěstí nezrodilo nepřátelství. Naopak se naučila svou malou nevlastní sestru milovat a teď povzbudivě přikyvuje jejím sotva slyšitelným francouzským slovům.

Zvednu se z křesla a rychle sejdu z podesty. Vezmu Alžbětiny chladné ruce do svých a políbím ji na čelo. „U dvora jsi velmi vítaná,“ řeknu jí anglicky. Kdo proboha mluví se svým dítětem cizí řečí? „S radostí se stanu tvou pěstounkou, Alžběto, a budu o tebe pečovat. Doufám, že ve mně budeš vidět svou matku a společně vytvoříme rodinu. Věřím, že se naučíš mě milovat. Uvidíš, že i já tě budu cítit jako svou dceru.“

Do bledých tváří se nahrne krev, červeň stoupá až k obočí barvy písku. Tenké rty se chvějí. Ačkoliv si pečlivě připravila svou řeč a pronesla ji ve francouzštině, odpověď na upřímná slova plná náklonnosti v pohotovosti nemá.

Obrátím se ke králi. „Vaše Veličenstvo, ze všech pokladů, které jste mi věnoval, mi největší radost udělal tenhle – vaše dcera.“ Podívám se na lady Marii. Moje spontánnost ji zaskočila. Zesinala a je v šoku. „Lady Marii jsem si již stačila oblíbit,“ pokračuji, „a teď do mého srdce přibude lady Alžběta. Až budu mít tu čest s vaším synem, bude moje radost úplná.“

Jindřichovi oblíbenci, Anthony Denny a Edward Seymour, ohromeně pohlédnou na panovníka. Co říká tomu, že jsem zapomněla, kde je moje místo? Zostudila jsem ho, já, obyčejná vdova? Ale král jenom září. Zdá se, že tentokrát touží po manželce, jež jeho děti zbožňuje stejně jako jeho samotného.

„Hovoříš s ní anglicky,“ poznamená, „ale ona mluví ply-
nule francouzsky a latinsky. Moje dcera je vzdělanec stejně
jako já.“

„Mluvím s ní od srdce,“ prohlásím a odměnou je mi vřelý
úsměv.

Palác Hampton Court, léto 1543

KP

Je mi oznámeno, že ve svatební den musím odložit smutek
a obléknout si róbu z královského šatníku. Jeho správce
nechal z velkého skladu v Londýně přivést několik truhel ze
santálového dřeva a s Nan strávíme šťastné odpoledne tím, že
z nich vyndáváme šaty, vybíráme si z nich ty pravé a nechá-
vame si radit od lady Marie a několika dvorních dam. Róby
jsou zapudrované a uskladněné v plátěných pytlích. Ru-
kávky mají vycpané květy levandule, aby se do nich nedali
moli. Voní bohatstvím. Chladný měkký samet a hladký sa-
tén vydechují vůni přepychu, jakou jsem nikdy dřív nepo-
znala. Vybírám si z modelů určených pro královnu, ušitých
ze stříbrných a zlatých látek. Prohlížím si všechny ty rukávky,
plachetky k zakrytí hlavy a spodničky. Než se rozhodnu pro
bohatě vyšívanou róbu v tmavých odstínech, je skoro čas ve-
čeře. Ostatní šaty dámy zase zabalí a nechají odnést. Nan za-
vře dveře za poslední z nich a jsme zase samy.

„Musím si s tebou promluvit o svatební noci,“ prohlásí.

Pohlédnu na její vážnou tvář a okamžitě mě přepadne strach,
že se nějak dozvěděla moje tajemství. Ví, že miluji Thomase,
a jsme ztraceni. Nemůžu udělat nic jiného než se zatvářit jako
nevinátka. „Co se děje, Nan? Proč jsi najednou tak vážná? Ne-
jsem panenská nevěsta. Nemusíš mě varovat před tím, co při-
jde. Nepředpokládám, že uvidím něco nového,“ smějí se.

„Je to vážné. Musím se tě na něco zeptat. Kateřino..., myslíš si, že jsi neplodná?“

„Co je to za otázku? Vždyť je mi pouhých jednatřicet!“

„Ale s panem Latimerem jsi nikdy nepočala.“

„Hospodin nám nepožehnal. Manžel byl věčně někde pryč a poslední léta ani nebyl s to...“ Lhostejně mávnu rukou.
„Nevadí. Proč se ptáš?“

„Ztrátu dalšího potomka by král neunesl,“ přizná chmurně.
„Proto nesmíš otěhotnět. Za to riziko to nestojí.“

Jsem dojata. „Byl by zdrcen?“

Netrpělivě mlaskne jazykem. Svým ignorantstvím někdy přivádím svou Londýnem protřelou sestru k šílenství. Jsem venkovanka. A co hůř! Pocházím ze severu, kam nezáletnou ani ty nejšťavnatější klepy. Jsem nevinná jako severní obloha a přímá jako žena sedláka.

„Kdepak! Samozřejmě že ne. O smutek nejde. Copak ho někdy cítí?“ Podívá se na zavřené dveře a odvede mě dál do místnosti, aby nás nikdo neslyšel, ani kdyby měl ucho přitisknuté na dřevěnou desku.

„Nevěřím, že je schopen dát ti dítě, které zůstane v děloze. Nevěřím, že je schopen zplodit zdravého potomka.“

Přistoupím těsně k ní a zašeptám: „Tohle je zrada, Nan. Vím to dokonce i já. Jsi blázen, když mi povídáš takové věci těsně před svatbou.“

„Byla bych blázen, kdybych ti to neřekla, Kateřino. Přisáhám, že není schopen způsobit nic jiného než potrat nebo narození mrtvého dítěte.“

Poodtáhnou se, abych jí mohla pohlédnout do vážného obličej. „To je špatné,“ souhlasím.

„Já vím.“

„Myslíš, že potratím?“

„Anebo hůř.“

„Co by proboha mohlo být horší?“

„Můžeš porodit zrůdu.“

„Cože?“

Stojí těsně u mě a upírá na mě naléhavé oči. „Je to pravda. Zakázali nám o tom mluvit. Je to největší tajemství. Nikdo, kdo u toho byl, o tom nikdy neřekl ani slovo.“

„Radši bys to měla hned teď napravit,“ navrhnou chmurně.

„Královna Anna Boleynová nebyla popravena kvůli tomu, co se říká. Jsou to samé pomluvy a lži. Všechny ty hlouposti o jejích milencích... Strůjkyní svého osudu se stala ona sama. Sama se odsoudila k smrti, když porodila tu příšeru.“

„Příšeru?“

„Potratila něco znetvořeného a z porodních bab se vyklubaly donašečky.“

„Donašečky?“

„Okamžitě běžely ke králi, aby mu zvěstovaly, co královna vytlačila do jejich nastavených rukou. Nebylo to předčasně narozené dítě, ale napůl ryba a napůl zvíře. Obluda s tváří rozpůlenou vedví a rozštípnutou páteří, jako mají zrůdy uchovávané ve sklenicích, jež předvádějí na jarmarcích.“

Vyškubnu se jí a zakryji si uši rukama. „Proboha, Nan! Už nechci nic slyšet! Nechci o ničem vědět.“

Popadne mě za zápěstí, aby mě přinutila poslouchat, a zatřese se mnou. „Jakmile to báby oznámily králi, usoudil, že má důkaz o tom, že jeho žena počala pomocí čarodějnictví. Že líhala se svým bratrem, aby přivedla na svět zplozence pekla.“

Tupě se na ni podívám.

„A Cromwell mu obstaral důkaz, aby to prokázal,“ pokračovala Nan. „Cromwell mohl doložit, že Její Výsost královna byla opilá. Přisahal, že má důvěryhodného svědka na všechny její nepravosti. Avšak jednal na rozkaz krále. Jindřich nemohl připustit, aby si někdo myslel, že obtěžkal ženu netvorem.“ Hledí do mé vyděšené tváře a naléhá: „Proto měj na paměti tohle: pokud potatíš, anebo přivedeš na svět postižené dítě, rozhlásí o tobě totéž a pošle tě na smrt.“

„Nemůže nic takového říct,“ hájím se. „Nejsem druhá královna Anna. Nebudu líhat se svým bratrem ani s nikým jiným. O jejích hanebných skutcích jsme se doslechli až u nás

v Richmondshiru. Věděli jsme, co je zač. O mně nikdo něco takového prohlásit nemůže.“

„Radši uvěří, že ho manželka desetkrát podvedla, než by přiznal, že je s ním něco v nepořádku. To, co se doneslo k vám do Richmondshiru – že má král parohy –, bylo oznámení samotného Jindřicha. Dozvěděla ses o tom, protože se osobně postaral, aby o tom každý věděl. Přesvědčil zemi, že chyba byla v Anně. Pořád to nechápeš, Kateřino. On musí být dokonalý ve všech ohledech. Nepřipustí, aby si někdo, byť jen na okamžik, myslel, že má nějakou sebenepatrnější vadu na kráse. Domnívá se, že je bezchybný, a chce, abychom ho tak vnímali. I jeho žena musí být perfektní.“

Vypadám tak otupěle, jako se cítím. „Plané žvásty.“

„Je to pravda,“ zvolá Nan. „Když potratila královna Kateřina, svedl to na Boha a manželství prohlásil za neplatné. Když královna Anna přivedla na svět nestvůru, mohly za to čáry. Kdyby Jana přišla o dítě, také by to na ni hodil. Věděla to. Věděli jsme to všichni. A jestli potratíš ty, bude to tvoje vina a on tě za ni potrestá.“

„Co tedy mám dělat?“ ptám se vášnivě. „Co si mám teď počít? Můžu tomu nějak zabránit?“

Místo odpovědi vytáhne z kapsy váček a ukáže mi ho.

„Co je to?“

„Čerstvá routa. Po tom, co si tě vezme, si z ní necháš připravit čaj a vypiješ ho. Pokaždé. Zabráni početí.“

Odmítám si váček převzít. Místo toho do něj píchnu prstem.

„Tohle je hřích,“ namítnu rozpačitě. „Musí to být hřích. A tohle je jeden z těch nesmyslů, které staré babizny potají prodávají na jarmarcích. Nejspíš to není k ničemu.“

„Hřích je vědomě kráčet ke své zkáze,“ opraví mě. „Jak dopadneš, když se nebudeš bránit početí? Pokud přivedeš na svět zrůdu jako královna Anna, nařkne tě Jindřich z čarodějnictví a nechá tě kvůli tomu popravít. Pýcha mu nedovolí přiznat dalšího zmarněného potomka. Kdyby jeho šestá zdravá choť přivedla na svět netvora nebo mrtvé dítě, všem

by bylo jasné, že chyba je v něm. Mysli! Byla by to jeho devátá ztráta.“

„Osm mrtvých dětí?“ Před očima mi vytane rodina duchů, dětský pokoj plný mrtvol.

Nan mlčky přikývne a znovu mi podává sáček s routou. Beze slova si ho vezmu.

„Prý odporně páchne. Ráno požádej služku o džbán horké vody a sama si z routy připrav čaj.“

„To je příšerné,“ ulevím si tiše. „Vzdala jsem se svých vlastních tužeb a teď ty – moje vlastní sestra – mi dává k pití jed.“

Přitiskne ke mně svou vlahou tvář. „Musíš žít,“ naléhá neústupně. „Ženě na královském dvoře občas nezbyvá udělat cokoli, aby přežila. Cokoliv! Ty musíš přežít.“

V Londýně řadí mor a král nařídí, že naše svatba bude malá a soukromá. Žádné zástupy poddaných se konat nebudou, aby k nám nezavlekly nákazu. Nečeká nás monstrózní obřad v opatství, víno nepoteče proudem, lidé nebudou opékat voly a tančit na ulicích. Mají brát medicínu a zůstat doma. Ze zamořeného města nikdo nesmí. Čistá řeka a louky kolem Hampton Courtu jsou ostatním zapovězeny.

Moje třetí svatba se má konat v královnině oratoři, což je nevelká, zato pěkně vyzdobená místnost v královniných komnatách. Připomínám si, že bude sloužit jako moje soukromá kaple, kde mohu v klidu přemýšlet a modlit se, až tohle skončí. Jakmile složím manželskou přísahu, bude mi bezvýhradně patřit jako celé apartmá určené pro panovníkovu choť.

Je tu plno lidí. Dvořané uctivě ucouvnuou, když vstoupím dovnitř ve své nové róbě a kráčím ke králi. Zvedne se a hrozivě se přede mnou tyčí. Je to chlap jako hora – vysoký a široký. Stojí před oltářem, utápějícím se v záři světla. Na skvostném oltářním rouchu posítem drahokamy září zlaté svícny s planoucími bílými voskovicemi. Jsou tu stříbrné a zlaté džbány, misky, kalichy a talíře. Nad tím vším

se vypíná vysoký krucifix z ryzího zlata posetý brilianty. Všechny tyto poklady, uloupené z největších anglických svatyní, si v tichosti našly cestu do královského držení a nyní svítí na oltáři jako pohanské oběti. Stránky otevřené anglicky psané bible v jejich světle blednou, prostota kaple je rázem pryč. Komůrka více než svaté místo k uctívání Boha připomíná loupežnickou sluj.

Moje ruka se ztrácí v panovníkově velké potíci se dlani. Předstoupí před nás biskup Stephen Gardiner s modlitební knížkou v ruce. Předčítá manželskou přísahu klidným hlasem člověka, který viděl královny přicházet a odcházet, a v tichosti si vylepšoval vlastní postavení. Byl přítelem mého druhého manžela, lorda Latimera, a sdílel jeho přesvědčení, že kláštery by měly sloužit svým komunitám, až na papeže by církev měla zůstat beze změn, kaple a opatství neměly být nikdy zplundrovány a vykradeny, a země neměla zůstat ožebračená poté, co byli kněží a jeptišky vyhnáni ze svých svatyní.

Bohoslužby sice probíhají v angličtině, ale slavnostní proslovy jsou v latině, neboť král a jeho biskup chtějí všem připomenout, že Hospodin hovoří latinsky, takže chudí a nevzdělaní a téměř všechny ženy mu nikdy neporozumí.

Za panovníkovými zády se culí jeho osobní přátelé a nejbližší dvořané. Edward Seymour, Thomasův starší bratr – který se nikdy nedozví, že občas vyhledávám jeho oči jen kvůli rodinné podobě s mužem, jehož miluji – a William Herbert, manžel mojí sestry Nan, stojí vedle Anthonyho Brownea a Thomase Heneage. Za mnou jsou dvorní dámy v čele s královskými dcerami, lady Marií a lady Alžbětou. Společnost jim dělá Jindřichova neteř, lady Markéta. Za touto trojicí se tísní moje sestra Nan, Catherine Brandonová a Jane Dudleyová. Ostatní tváře mi splývají. Místnost praská ve švech a je tu horko. Král zahřímá manželský slib, jako když herold oznamuje vítězství v bitvě. Já pronesu svá slova jasně a zřetelně, hlas se mi ani nezachvěje. Náhle je po všem a Jindřich se ke mně otočí. Jeho zpocený obličej září. Skloní se ke mně a za nesmělého potlesku políbí svoji nevěstu.

Jeho ústa jsou mokrá a všetečná, sliny páchnou po zkažených zubech. Je cítit rozkladem. Pustí mě a jeho bystrá malá očka pátrají v mojí tváři. Zajímá ho, jak zareaguji. Sklopím zrak, jako bych byla přemožena touhou. Vydoluji ze sebe úsměv a plaše po něm zašilhám zpod sklopených řas jako děvčátko. Není to horší, než jsem předpokládala. A budu si na to muset zvyknout.

Biskup Gardiner mi políbí ruce. Králi se hluboce ukloní a poblahopřeje mu. Všichni se vrhnou kupředu plni radosti, že je dokonáno. Catherine Brandonová, jež se kvůli své šibalské roztomilosti těší panovníkově znepokojivě vřelé přízni, se rozplývá v lichotkách. Pochvaluje si, jak se všem obřad líbil, a ujišťuje Jindřicha, že nás čeká velké štěstí. Za zády jí stojí její muž a spiklenecky na krále mrká – jeden starý pes pochlebuje druhému. Král velkodušně mávne rukou a nabídne mi rámě, aby mě mohl odvést z oratoře do hodovní síně, kde se koná hostina.

Z kuchyně pod námi se prkny v podlaze celé hodiny line vůně opékaného masa. Poddaní se za námi houfují v přísně stanoveném pořadí. Záleží na titulu a postavení. Zahlédnu manželku Edwarda Seymoura, ženu s ostrými rysy i jazykem. Zakoulí očima a ustoupí o krok, protože mi musí dát přednost. Potlačím vítězoslavný úsměv. Anne Seymurová se mi od nynějška bude klanět, ale napřed se to musí naučit. Jsem rozená Parrová a pocházím ze ctihodné rodiny ze severu Anglie. Jako mladá jsem se provdala za Nevillea, což je sice také dobrý rod, ale žije daleko ode dvora a slávy. Teď jsem novou královnou Anglie, nejmocnější ženou říše, a Anne se mi bude uctivě courat v patách.

Sotva vejdemo do hodovní síně, dvořané povstanou a začnou tleskat. Král se uklání doleva i doprava. Odvede mě k mému trůnu. Moje křeslo je o něco nižší než jeho, ale zase vyšší než to, na kterém sedí lady Marie. Ta nepatrně ční nad malou lady Alžbětou. Stala jsem se nejvýznamnější a nejbohatší ženou Anglie – dokud nezemřu anebo nebudu zneuctěna. Záleží na tom, co přijde dřív. Pátrám mezi rozesmátými

tvářemi po své sestře Nan. Už ji vidím! Nevzrušeně kráčí do čela stolu dvorních dam. Povzbudivě na mě kývne, jako by mi chtěla říct, že je tady a dává na mě pozor. Od svých přátel se dozví, co král říká v soukromí. Její manžel mě před ním vychvaluje do oblak. Jsem pod ochranou své rodiny, která se sešikovala proti ostatním rodinám. Očekávají ode mě, že přesvědčím krále, aby dotáhl do konce reformaci církve, přinesu jim bohatství a získám dobrá místa a prebendy pro jejich děti. Na oplátku budou chránit moji pověst, vynášet mě do nebes a bedlivě střežit před nepřáteli.

Na nikoho jiného se nepodívám. Thomase nehledám. Víím, že už je daleko. Nikdo mě nemůže podezírat, že pátrám po jeho tmavovlasé hlavě, hnědých očích a potutelném úsměvu. Nic takového se totiž nestane. Za dlouhých bezesných nocí, kdy jsem se bez přestání modlila, jsem se stačila vyrovnat s vědomím, že muž mého srdce je pro mě jednou provždy zapovězený. Musela jsem se ho vzdát, stejně jako všech svých snů a tužeb. Utloukla jsem svoji duši, až podlehla.

Takhle se zachovaly mnohé ženy přede mnou a mnohé po mně to čeká. Umrtvit svoje srdce. První úkol pro ženu, která jednoho muže miluje a druhého si bere. Víím, že nejsem první žena na světě, jež se musela odříznout od lásky a pak předstírat, že není zraněná. Podrobila jsem se Boží vůli a provdala se. Nic víc, nic víc. Srdce mám napadrté, ale jeho střípky jsem nabídla Hospodinovi.

Není to můj první svatební den, dokonce ani druhý, přesto se svatební noci hrozím jako panna, která se krade po potmělém schodišti hradu s blikotající svíčkou v ruce. Hostina se vleče. Král si poroučí další a další chody a sloužící se prohýbají pod tíhou naložených zlatých podnosů, jež nosí ve výši ramen. Přinášejí nadívané pávy, jejichž těla jsou po upečení navracena do kůže, a nádherné peří se třeptá na stole před námi ve světle svící. Sluha odhrne kůži, která je uvnitř krvavá. Modrý krk, hrající duhovými barvami, přepadne na

stranu jako hlava státé krásky a mrtvé oči, nahrazené černými rozinkami, se dál lesknou, jako by prosily o milost. Jakmile je tělo obnaženo, král ukáže prstem, a dostane na svůj zlatý talíř velký kus tmavého masa z prsíček. Přinesou podnos plný skřivanů. Drobná tělíčka jsou navršená na hromadě jako oběti Poutě milosti, nespočetné, bezejmenné, udušené ve vlastní šťávě. Přinášejí tácy s nakrájenými prsíčky volavek chycených do ok. Zajíci se topí v mísách s omáčkou. Zapečení králíci uvízli pod zlatavou krustou z těsta. Sluhové podávají Jindřichovi jeden pokrm za druhým, on si z každého vezme velkou porci a zbytek pošle svým oblíbencům.

Směje se, že jím jako vrabec. Usmívám se a slyším, jak jeho zuby drtí kosti malých pěvců. Dolévají mu další a další víno. Vtom zaryčení trubek oznámí příchod hlavy obrovského kance. Zuby má pozlacené, v prázdných očních důlcích nacpané paličky česneku, z opečené kůže trčí větvičky rozmarýnu jako štětiny. Král zatleská a sloužící mu odřízne velký kus prasečí líce, lesknoucí se tukem. Nato pečinka zahájí promenádu po místnosti. Ten si dá kousek rypáčku, ten zase ucho, další dá přednost krku.

Podívám se na lady Marii. Povážlivě zbledla a já se štípnu do tváří, abych vedle ní vypadala svěže. Vezmu si porci ode všeho, co mi král nabízí, a přinutím se jíst. Na talíři mi přibývá tučné maso polité mastným výpekem. Já žvýkám, usmívám se a nutím se polykat. Každé sousto zapíjím vínem. Dělá se mi mdlo a začínám se potit. Cítím, jak mi šaty vlhnou v podpaží a po zádech mi stéká pot. Král se vedle mě rozvaluje, na svém trůnu skoro leží, z obžerství funí, ale přesto si poroučí další a další chody.

Jsou to muka, kterým nelze utéct. Konečně ryk trubek oznámí, že je polovina hostiny za námi. Maso střídají pudinky a moučníky. Marcipánový model paláce se dvěma postavkami z cukru sklídí velký jásos. Zdejší cukráři jsou vskutku umělci. Jindřich v jejich podání vypadá jako dvacetiletý mladík. Za otěže drží válečného oře. Mě ztvárnili v bílých šatech vdovy, dokonce se jim podařilo zachytit tázavé

nachýlení hlavy. Cukrová Kateřina plna očekávání hledí na jiskrného prince Jindřicha. Roztomilé postavičky každý hlasitě obdivuje. Škrobeně se usmívám a polykám slzy. Kdyby byl Jindřich tak mladý jako tenhle princ, mohli bychom mít šanci na štěstí. Ale Kateřina, která si ho tehdy vzala, se jmenovala Aragonská a byla přítelkyní mojí matky, ne Parrová, žena mladší o jednadvacet let než on.

Figurky mají mrňavé korunky z pravého zlata. Jindřich mi gestem naznačí, abych si obě vzala, a směje se, když si je navléknu na prsty jako prsteny. Potom zvedne cukrovou Kateřinu a celou si ji strčí do pusy. Zlomí jí při tom nohy. Schlamstne ji na jeden zátah.

Uleví se mi, když sebou plácne zpátky na trůn a dožaduje se dalšího vína a hudby. Chrámový sbor z jeho kaple se rozezpívá a na parket za rytmického dunění tamburín nastoupí tanečníci v maskách. Jeden z nich, převlečený za italského prince, se mi hluboce ukloní a zve mě, abych se k nim přidala. Podívám se na krále a ten velkoryse mávne rukou. Víím, že tančím dobře. Široké sukně se nadouvají, když se otočím a jako první vyrazím na parket. Lady Marie a dokonce i malá Alžběta mě následují. Vidím, že Marie trpí bolestí. Rukou zlehka spočívá na svém boku a zarývá prsty do látky. Hlavu nosí hrdě zdviženou, ale když se usmívá, zatíná zuby. Nemůžu ji z tance omluvit, ani když se trápí. Všechny se musíme na téhle svatbě natřásat, ať je nám sebehůř.

Tančím se svými dámami, pěkně jeden kousek po druhém. Tančila bych klidně celou noc, kdybych tím Jindřichovi zabránila hostinu ukončit. Ale blíží se půlnoc a já znovu usedám na trůn. Zatleskám hudebníkům. Král ke mně natočí mohutné tělo. Nakloní se stranou, aby se ke mně mohl přiblížit, a s úsměvem praví: „Půjdem do postele, ženo?“

Pamatuji si, co mi prolétlo hlavou, když jsem tenhle návrh slyšela poprvé. Napadlo mě: Takhle to bude odtědka chodit, dokud nás smrt nerozdělí. Muž bude čekat na můj souhlas, anebo bude pokračovat bez něj. Na mé odpovědi ve skutečnosti nezáleží, nikdy ho nebudu moci v ničem odmítnout.

S úsměvem se zvednu. Počkám, až sluhové mého chotě postaví na nohy a on s námahou sestoupí z podesty. Kolébavou chůzí se valí mezi dvořany a já se loudám po jeho boku. Přizpůsobuji mu svůj krok. Dvořané jásají, když se kolem nich šineme, a já si dávám záležet, abych hleděla dopředu a nepodívala se nikomu do očí. Dokážu snést cokoliv kromě projevů soucitu. Vedu své dámy do nové ložnice, kde se svléknu a vyčkám příchodu svého pána.

Je pozdě, ale já si nedovolím doufat, že je Jindřich natolik unavený, aby za mnou nepřišel. Dámy mě oblékají do černého saténu a já si zakazuji vzpomínat, jak jsem v barvách noční oblohy spěchala za mužem, kterého miluji. Není to tak dávno, ale já jsem nucena zapomenout. Dveře se otvírají a vchází Jeho Veličenstvo, podpírané z každé strany sluhou. Lokajové mu pomohou na vysoké lůžko. Jako by zavírali vzpurného býka do skříně. Jindřich hlasitě zakleje, když se uhodí do bolavé nohy. „Blázni!“ oboří se na ně.

„Blázen je tady jenom jeden,“ ozve se rázně králův šašek, Will Somers. „Byl bych vám vděčen, kdybyste si pamatoval, že si hodlám svoje výsostné místo ponechat.“

Jako obvykle chytře prolomí napětí. Král se rozesměje a všichni se k němu přidají. Somers na mě spiklenecky mrkne, když prochází kolem, jeho laskavé hnědé oči se třpytí. Nikdo jiný se na mě ani nepodívá. Uklánějí se a mizí, oči drží sklopené. Domnívám se, že se o mě bojí. Neradi mě s ním nechávají samotnou. Jeho dech páchne po víně, z přemíry jídla mu škrundá v břiše a zhoršuje se mu nálada. Dvorní dámy pospíchají z místnosti. Nan odchází jako poslední. Ve dveřích na mě krátce kývne, aby mi připomněla, že odvádím Boží práci. Jako bych byla nějaká mučednice, která se chystá ulehnout na skřípec.

Dveře se zavírají a já mlčky klečím v nohách postele.

„Můžeš přijít blíž,“ vyzve mě nabručeně Jindřich. „Já ne-koušu. Pojď si lehnout.“

„Modlila jsem se,“ hájím se. „Mám vám modlitby předříkávat nahlas, Vaše Výsosti?“

„Teď mi můžeš říkat Jindřichu,“ uvolí se. „Když jsme sami.“

Chápu to tak, že se modlit nechce. Zvednu přikrývku a vklouznu vedle něho na lůžko. Netuším, co hodlá dělat. Je-likož se bez pomoci ani nepřevalí na bok, určitě se na mě nevrhne. Proto ležím, ani se nepohnu, a čekám, až mi poví, co a jak.

„Musíš si na mě sednout,“ prohlásí nakonec, jako by si i on lámal hlavu touhle otázkou. „Nejsi naivní děvče, ale zkušená žena. Tohle není tvůj první sňatek ani noc s mužem. Určitě víš, jak si máš počínat.“

Je to horší, než jsem si představovala. Zvednu lem noční košile, aby mi nepřekážel, a dolezu k němu po čtyřech. Vtom mi před očima vyvstane představa Thomase Seymoura, jak přede mnou leží nahý a prohýbá se v zádech, tmavé řasy spočívají na snědých lících. Vidím, jak se mu na břicho vlní svaly, když hnán rozkoší vyráží vzhůru.

„Chápu to dobře, že Latimer nebyl zrovna extra milenec?“ vyzvídá král.

„Nebyl to muž velké síly, jako jste vy, Vaše..., Jindřichu,“ odpovím. „Navíc mu nebylo dobře.“

„Takže jak si vedl?“

„Po zdravotní stránce?“

„Ne. V posteli. Jak tě obšťastňoval?“

„Velmi zřídka.“

Spokojeně zabručí a já si všimnu, že je vzrušený. Pomyšlení, že je potentnější než můj zesnulý manžel, mu dodává mužnou sílu.

„To ho muselo štít,“ prohlásí spokojeně. „Vzít si za ženu štabajznu, jako jsi ty, a nemoci ji obskočit,“ chechtá se. „Tak už pojď,“ pobízí mě. „Jsi rozkošná a já se nemůžu dočkat.“

Popadne mě za pravé zápěstí a táhne k sobě. Poslušně si kleknu a pokouším se na něm obkročmo usadit. Ale má tak široké břicho, že se přes ně nemůžu dostat. Stáhne mě na

sebe a já si připadám jako na tlustém koni. Musím se ovládat, abych se neušklíbla. Nesmím se chvět ani brečet.

„Tady,“ zamručí, spokojen s vlastní erekcí. „Cítíš to? Na padesátiletého chlapa to není špatné, co? Tohle jsi od starého Latimera nedostala.“

Něco zahuhlám v odpověď. Jindřich se do mě pokouší dostat. Ale je moc měkký, ta věc mu nestojí a já jsem stejnou měrou znechucená, jako mi je trapně.

„A je to!“ pochvaluje si mnohem hlasitěji. Obličej mu rudne a leskne se potem, jak mě k sobě tiskne oběma rukama, zuřivě vrtí boky a klene je vzhůru.

Zakryju si obličej dlaněmi, abych se nemusela dívat, jak se pode mnou lopotí.

„Snad se nestydíš!“ zvolá hlasitě.

„Ne ne ne,“ bráním se. Musím si pamatovat, že to dělám pro Boha a pro rodinu. Budu dobrá královna. Tohle je součást mých povinností, které na mě Hospodin uvalil. Nechám ruce klesnout na výstřih noční košile a rozvážu stuhy. Když Jindřich spatří moje ňadra, položí na ně své tučné pracky a stiskne. Štípá mě do bradavek. Konečně do mě pronikne a já cítím, jak se snaží přirážet. Pak přidušeně vykřikne a zhroutí se na matraci. Leží, ani se nepohne.

Vyčkávám, ale nic se neděje. Ani na mě nepromluví. Brunátnost ho opouští a najednou se ve světle svící jeho líce zdají popelavě šedé. Oči má zavřené. Vtom pootevře ústa a dlouze zachrápe.

Zdá se, že máme hotovo. Opatrně se zvednu z jeho vlhkého klína a sklouznu z postele. Zahalím se do županu, utáhnu si jej v pase a uvelebím se u krbu v širokém zpevněném křesle, které bylo schválně vyrobeno tak, aby se do něj Jindřich vešel. Přitáhnu si kolena k hrudi a obejmůu je rukama. Zjišťuji, že se chvěju, proto si naliju pohár teplého svatebního piva ze džbánku stojícího na kraji stolu. Mělo mi dodat kuráž a jemu potenci. Trochu mě zahřeje, když svírám stříbrný kalich v prstech.

Tupě civím do ohně. Po chvíli zalezu do postele vedle Jindřicha. Matrace se hluboko prohýbá pod jeho váhou, přes obrovský břich má přehozenou pokrývku a drahý přehoz. Připadám si vedle něho jako holčička. Zavřu oči. Na nic nemyslím. Jsem odhodlaná zachovat hlavu prázdnou. Zavřu oči a usínám.

Okamžitě se mi zdá, že jsem svatá Tryphine, provdaná proti své vůli za nebezpečného muže. Stoupám po točitém schodišti hradu. Jednou rukou se přidržuji vlhké kamenné zdi, v druhé držím svíčku, jejíž plamínek se mihotá. Ze dveří nad schodištěm se line příšerný zápach. Dojdu k těžké mosazné klice a váhavě ji stisknu. Dveře zaskřípou a otevrou se, ale já nemám odvahu vstoupit dovnitř. Bojím se ve snu a bojím se ve spaní. Zmítám sebou na posteli a pak se probudím. Přestože jsem vzhůru, dál ve mně přetrvává noční děs. Pořád cítím odporný zápach, jako by proudil z mého snu do bdělého světa. Kašlu a lapám po vzduchu. Pach noční můry je v mém loži. Dusí mě. Vetřela se z temné noci do mojí ložnice, je opravdová a mně se z ní zvedá žaludek. Je tady a teď.

Vykřiknu, procitnu a uvědomím si, že se mi nic nezdá. Není to sen. Z mokvajících rány na Jindřichově noze prosákl žlutý a oranžový hnis. Potřísnil mou noční košili i lůžkoviny, a nejpřepychovější ložnice v zemi kvůli němu páchne jako márnice.

Místnost tone ve tmě, avšak já vím, že je Jindřich vzhůru. Chrčivé a bublavé chrápání ustalo. Slyším jeho namáhavé oddechování, ale mě neošálí. Víím, že pozorně naslouchá a pátrá po mně očima. Umím si představit, jak je na mě ve tmě poulí. Ani se nepohnu. Dýchám pravidelně a zlehka, ale obávám se, že Jindřich stejně jako divoké zvíře pozná, že mám z něho strach a jsem vzhůru.

„Ty nespiš, Kateřino?“ zašeptá slabě.

Protáhnu se a vynutím ze sebe zívnutí. „Ááá – už ne, můj pane.“

„A vyspala ses dobře?“ Slova znějí příjemně, ale do hlasu se vkrádá břitkost.

Posadím se, zastrčím si vlasy pod noční čepeček a okamžitě se k němu otočím. „Vyspala, díkybohu za to. Doufám, že pro vás platí totéž.“

„Bylo mi těžko. Do hrdla se mi drala žluč. Nenastlali pode mě dost polštářů. Takový spánek nestojí za nic. Mohl jsem se udusit. Musí mě ukládat tak, jako bych seděl, jinak se zalknou. Oni to vědí. Musíš zajistit, aby to tak také dělali, když budu ve tvé posteli. V jídle muselo být něco zkaženého, proto je mi tak zle. Každý se mě snaží otrávit. Ráno nechám poslat pro kuchaře a potrestám je. Určitě použili zkažené maso. Budu zvracet.“

„Ihned vyskočím z lůžka, pošpiněná noční košile se mi lepí na nohy. Popadnu z komody mísu a lahev piva. „Nechcete se napít? Mám poslat pro doktora?“

„Později mě prohlédne. V noci se mi točila hlava.“

„Ach, můj drahý,“ pravím něžně jako matka konejšící churavého hošíka. „Co kdybyste se napil piva a pokusil se znovu usnout?“

„Nejde to, nemůžu spát,“ stěžuje si mrzutě. „Nikdy nezamhouřím oka. Celý dvůr chrní, celá země chrní, jen já jsem vzhůru! Celou noc civím do stropu, zatímco líná pážata a zahálčivé ženské tloučou špačky. Bdím nad svou zemí i církví. Tušíš vůbec, kolik lidí upálím příští týden ve Wind-soru?“

„Ne.“ Mimoděk se příkrčím.

„Tři,“ prohlásí potěšeně. „Budou upáleni na blatech a jejich popel odnese voda. Budou pykat za to, že zpochybňovali moji svatou církev. Sbohem!“

Vzpomenu si na sestru, která mi kladla na srdce, abych se za ně přimluvila. „Můj urozený choti...“

Vypije pohár piva třemi doušky a mávne rukou, abych mu dolila. Vyhovím mu.

„Víc,“ poroučí.

„Nechali nám tu nějaké koláčky, kdybyste měl chuť,“ nabídnou mu zdráhavě.

„Myslím, že jeden by mohl ukonejšit můj žaludek.“

Podám mu celý talíř a sleduji, jak nepřítomně vkládá jednu dobrotu za druhou do svých maličkých úst, kde nenávratně mizí. Olízne si prst, posbírá drobečky a talíř mi vrátí. Usmívá se. Jídlo a moje obskakování ho upokojily. Jako by ho cukr sladce naladil.

„Už je to lepší,“ pochvaluje si. „Po našich radovánkách mi vyhládlo.“

Nálada se mu zázračně zvedne a mě napadne, že musí mít pořád strašný hlad. Trpí tak ukrutnou touhou po jídle, že si ji plete s nevolností. Vyloudím na tváři úsměv.

„Nemohl byste těm ubožákům udělit milost?“ zeptám se tiše.

„Ne,“ odsekne. „Kolik je hodin?“

Rozhlédnu se kolem sebe. Nemám ponětí o čase. Nejsou tu žádné hodiny. Přikročím k oknu, roztáhnu závěsy, okenní tabuli otevřu dovnitř a okenici ven, abych mohla pohlédnout na oblohu.

„Nepouštěj mi sem noční vzduch!“ ohradí se podrážděně manžel. „Může v něm být mor! Zavři to okno! A pořádně!“

Prásknu okenní tabulkou a pohlédnu ven tlustým sklem. Venku vládne chlad a svěžest, ale nad východním obzorem je stále tma. Kéž by už začalo svítat! „Pořád je hodně brzy,“ povzdechnu si. Toužím po slunečním světle. „Ještě se nerozednívá.“

Podívá se na mě jako rozmazlené dítě, které očekává, že je někdo zabaví. „Nemůžu spát,“ stěžuje se. „A to pivo mě tlačí v břicho. Bylo moc studené. Budu z něj mít koliku. Měla jsi ho ohřát.“ Zavrtí se a řihne. Z postele se vyřine smrad z jeho pšouků.

„Mám pro něco poslat do kuchyně? Pro něco teplého k pití?“

Zavrtí hlavou. „Ne. Ale rozdělej oheň a pověz mi, jak tě těší, že jsem tě učinil královnou.“

„Och! Pořád nemůžu uvěřit svému štěstí!“ S úsměvem přiložím na žhavé uhlíky pár třísek a natáhnu se do košíku pro poleno. Prohrábnu řeřavé uhlí pohrabáčem. Vyskočí plameny

a já je přiživím dřevem. „Ráda jsem vaší královnou a s povděkem přijímám post vaší choti,“ lichotím mu.

„Ty jsi ale hospodyňka!“ jásá nad mým umem zatopit v krbu. „Dokázala bys mi uvařit snídani?“

„Nikdy jsem nevařila,“ přiznám malinko dotčeně. „Vždycky jsem měla k ruce kuchařky i pomocnice. Ale nečiní mi potíže mít na povel kuchyni, pivovar i mlékárnu. Vyráběla jsem si z bylin vlastní lektvary, voňavky i mýdla.“

„Ty umíš vést domácnost?“

„Na severu jsem spravovala celý hrad Snape i naše panství, když manžel nebyl doma,“ odpovím.

„Dokonce jsi čelila obléhání, pokud se nemýlím,“ poznamená. „Vzepřela ses zrádcům. Muselo to pro tebe být těžké. Projevila jsi velkou statečnost.“

Upřímně přikývnu. „Ano, pane. Plnila jsem svoji povinnost.“

„Porazila jsi rebely. Copak ti nevyhrožovali, že vypálí hrad a ty shoříš spolu s ním?“

Dobře si na ty noci a dny vzpomínám. Tehdy hrad napadli zoufale chudí muži v hadrech. Domáhali se návratu starých zlatých časů, kdy se církev věnovala dobročinnosti a král naslouchal názorům panstva. Chtěli, aby se duchovní chovali jako dřív, a kláštery se vrátily ke své někdejší slávě. Požadovali, aby můj manžel jejich jménem promluvil před panovníkem. Věděli, že s nimi souhlasí. „Bylo mi jasné, že vás nepřesvědčí,“ přiznám otevřeně. Bojovali za předem ztracenou věc. „Věděla jsem, že musím jenom vydržet, než mého manžela pošlete zpátky domů, aby nám ulevil.“

Snažím se hrozivý zážitek nastínit v tom nejlepším možném světle. Doufám, že si Jindřich nepamatuje pravdu. Král a jeho rada chovali podezření, že můj muž sympatizuje s rebely, a když byla vzpoura krutě potlačena, můj choť musel souhlasit s reformací. Kvůli svému bezpečí zradil svou víru i poddané. Jak by ho potěšilo, kdyby viděl, že se znovu všechno mění. Duchovní už zase mají navrch a pilně dávají do pořádku opatství. Blažila by ho autorita, již se těší jeho pří-

tel Stephen Gardiner. Pro upálení reformátorů na blatech ve Windsoru by byl všema deseti. Souhlasil by, aby popel kacírů skončil v blátě a oni by nikdy nemohli povstat z mrtvých.

„Kolik ti bylo let, když jsi poprvé odešla od matky?“

Král se uvelebí na polštářích jako dítě, domáhající se pohádky.

„Zajímá vás, pane, moje mládí?“

Přikývne. „Vyprávěj mi o něm.“

„Dobře. Domov jsem opustila v pravý čas. Bylo mi víc než šestnáct. Matka se mě pokoušela provdat od mých jedenácti, ale nedařilo se.“

Jindřich opět přikývne. „Proč ne? Musela jsi být děvčátko jako obrázek. S těmi tvými vlasy a očima... Mohla by sis vybírat.“

Směje se. „Ano, půvab mi nescházel – peníze ano. Po otci nám skoro nic nezůstalo. Zemřel, když mi bylo pět. Všichni jsme věděli, že se já i Nan musíme provdat pro blaho rodiny.“

„Kolik vás bylo?“

„Tři. Jenom tři. Já jsem nejstarší, následuje bratr William a nejmladší je Nan. Vzpomínáte si na moji matku? Byla dvorní dámou. Později našla Nan místo u –“ Na poslední chvíli se zarazím. Nan sloužila Kateřině Aragonské a od té doby každé královně. Jindřich ji viděl kráčet za každou ze svých šesti žen. „Matka našla Nan místo u dvora,“ opravím se. „Potom Williama oženila s Anne Bouchierovou. Byl to vrchol její ctižádostivosti. Dobře víte, jak ošklivě se to potom zvrtilo. Dopustila se zásadní chyby, která se nám všem následně vymstila. Já i Nan jsme šly stranou, aby se mohl William výhodně oženit. Peníze dostal jenom on, a jakmile matka získala Anne Bouchierovou, na moje věno žádné peníze nezbyly.“

„Chudinko moje ubohá,“ zamumlá ospale Jindřich. „Kdybych tě tehdy viděl...“

Ale on mě viděl. Jednou jsem přijela ke dvoru spolu s matkou a Nan. Na tehdejšího mladého krále si dobře vzpomínám: spatřila jsem zlatovlasého mladíka se silnými nohama,

širokou hrudí a štíhlým pasem. Pamatuji si, že pořád jezdil na koni. Jednou projel kolem mě a já k němu vzhledla. Připadal mi jako kentaur. Vysoký, urostlý, okouzlující. Podíval se na mě, na šestileté děvčátko, poskakující nadšením a mávající sedmadvacetiletému králi. Usmál se a zvedl ruku. Užasle jsem na něho zírala. Byl krásný jako anděl. Tvrdili, že je nej-pohlednější král na světě a že v Anglii není žena, která o něm nesní. Představovala jsem si, jak přijede do našeho skromného příbytku a požádá o moji ruku. Domnívala jsem se, že kdyby se tak stalo, vyřešily by se tím všechny naše potíže a do konce života bych byla zabezpečená. Kdyby se do mě král zamiloval, co víc bych mohla chtít? Co víc by si kdo mohl přát?

„A tak mě provdali za mého prvního muže, Edwarda Brougha, nejstaršího syna barona Brougha z Gainsborough.“

„Ten chlap byl blázen, vid’?“ ozve se ospale z vyšíváných polštářů. Jindřich má zavřené oči. Ruce spočívají na kopuli břicha a zvedají se a klesají s každým hvízdavým nadechnutím.

„To byl jeho dědeček,“ odpovím tiše. „Ale z toho domu dál šel strach. Jeho lordstvo mělo zlostnou povahu, a když začalo řídit, můj muž se třásl strachy jako dítě.“

„Nebyl pro tebe žádná partie,“ poznamená unaveně Jindřich. „Jak tě mohli dát dohromady s takovým klukem? Byla to hloupost. Už jako malá jsi patřila k dívkám, které potřebují někoho obdivovat. Vyhovoval by ti někdo starší, kdo umí poroučet.“

„Skutečně mi nebyl žádným manželem,“ souhlasím s královými slovy. Už chápu, kam má jeho pohádka na dobrou noc směřovat. Koneckonců na světě se vypráví pouze půltuctu pohádek a tahle je o dívce, která nenalezla štěstí, dokud nepotkala prince. „Vůbec se ke mně nehodil a zemřel, pánbůh dopřej klidné spočinutí jeho duši, když mi bylo pouhých dvacet.“

Odpovědí mi je hlasité zachrápání, jako by ho očernění dávno mrtvého Edwarda ukolébalo ke spánku. Zaposlou-

chám se a vtom Jindřich přestane dýchat. Na děsivý okamžik nevládne v místnosti nic než hrozné ticho. Náhle dech zase popadne a hlasitě vydechne. Takhle to jde dál a dál, dokud sebou nepřestanu polekaně škubat. Vráťím se do křesla u krbu a pozoruji plameny olizující v krbu polena. Stíny v jejich světle poskakují kolem mě a hlasité chrápání pokračuje, občas proložené zachrochtáním.

Zajímalo by mě, kolik je hodin. Určitě se brzy rozední. Jsem zvědavá, kdy přijde služebnictvo. Přece musí po ránu rozdělat oheň. Dala bych majlant za hodiny, jenom abych věděla, jak dlouho budu muset ještě čekat, než tahle nekonečná noc skončí. Připadá mi zvláštní, že noci s Thomasem utekly jako mžik. Sotva vyšel měsíc, hned ho vystřídal slunce. Teď to neplatí. Možná to už nikdy platit nebude. Po zbytek života budu nedočkavě čekat na svítání a minuty se povlečou šnečím tempem.

„Jaké to bylo?“ zašeptá Nan. Za jejími zády služky odnášejí z mé komnaty zlatou umývací mísu a džbán. Komorné skrápějí lůžkoviny růžovou vodou a přidržují je před krbem, aby dokonale uschly.

Nan drží váček se sušenou routou. Vezme džbáněk horkeho piva a nenápadně v něm bylinu rozmíchá. Nikdo si nevšimne, co piju za lektvar. Odvrátím se, aby nikdo neviděl, jak se šklebím.

Společně se odebereme do naší soukromé modlitebny, kde poklekneme před křížem. Nikdo nás neuslyší a naše tiché mumlání budou považovat za modlitby.

„Je potentní?“

Tahle otázka je považována za kardinální urážku. Bratr Anny Boleynové za ni přišel o hlavu.

„Jen tak tak,“ odpovím napjatě.

Položí svou ruku na moji. „Ublížil ti?“

Zavrtím hlavou. „Skoro se nemůže hýbat. Nehrozí mi od něho žádné nebezpečí.“

„Bylo to...?“ Rozpačitě se odmlčí. Jako milující manželka si neumí představit odpor, který cítím.

„Nebylo to horší, než jsem si myslela,“ přiznám s hlavou skloněnou nad růžencem. „Dokonce je mi ho svým způsobem líto.“ Podívám se na krucifix. „Nejsem jediná, kdo trpí. I on prožívá krušné roky. Jenom si představ, jaký býval a jaký je teď.“

Sestra zavře oči a tiše se modlí. „Můj muž Herbert tvrdí, že Bůh nad tebou drží ochrannou ruku.“

„Musíme provonět moji komnatu,“ rozhodnu se. „Pošli někoho do apatyky pro nějaké sušené byliny a parfém. Růžový olej, levanduli, něco silného. Nemůžu ten zápach vystát. Nedá se v něm spát. Musíš s tím něco udělat. Tohle je jediná věc, kterou doopravdy nesnesu.“

Přikývne. „To ta jeho noha?“

„Jeho noha a větry,“ upřesním. „Moje postel páchne smrtí a lejny.“

Udiveně na mě pohlédne. „Smrtí?“

„Tělesným rozkladem. Morem. Zdálo se mi o smrti.“

„Není divu, když tam královna zemřela.“

Vykřiknu hrůzou. Dvorní dámy se ke mně otočí a já honem maskuji svoje pochybení kašlem. Okamžitě mi někdo přinese sklenku piva. Jakmile odejde, obrátím se k Nan. „Která? Proč jsi mi o tom neřekla?“

„Královna Jana, samozřejmě,“ odpoví.

Věděla jsem, že skonala po narození prince, ale nenapadlo mě, že se tak stalo v její ložnici. „Tady?“

„Jistě,“ odvěti prostě sestra. „V téhle komnatě.“ Když vidí, jak zděšeně se tvářím, dodá: „V téhle posteli.“

Škubnu sebou a sevru v prstech růženec. „V té, ve které jsem v noci spala?“

„Nemusíš si to tak brát, Kateřino. Vždyť se to stalo před více než pěti lety.“

Začnu se chvět a nemůžu s tím přestat. „Nan, tohle neovládnu. Nemůžu spát v posteli jeho zesnulé ženy.“

„Zesnulých žen,“ opraví mě. „Spala tam i Kateřina Howardová. Byla to i její postel.“